

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü

KAYISI ÜRÜN RAPORU 2025

Araştırma Yayınları
2025

TEPGE Yayın No: 421

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>

TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ
TRGM/TEPGE

Ürün Raporu
KAYISI
2025

Hazırlayan
Mine HASDEMİR
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü
mine.hasdemir@tarimorman.gov.tr

Çalışma kapsamında sunulan görüşler tamamıyla yazarlara aittir ve Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ya da çalışanlarının görüşlerini temsil etmez.

Çalışmada yer alan veri ve istatistikler yayınlayıcı kurumların kaynaklarından alınmış ve araştırma amaçlı olarak kullanılmıştır. Veriler çalışmanın hazırlandığı dönemde yayınlanmış olan en güncel verilerdir ve dönemsel olarak yayınlayıcı kurumun güncellemelerinden dolayı farklılık gösterebilir.

TEPGE YAYIN NO: 421

ISBN: 978-625-5828-02-6

**© TEPGE
Her Hakkı Saklıdır.**

Aralık/2025

İletişim:

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı 06800
Çankaya/ANKARA

Telefon: 0312 287 5833

Bu rapor Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün izni olmadan kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz veya elektronik ortama taşınamaz.

Kapak sayfasında kullanılan fotoğraf Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenen “2018 yılı Tarım ve İnsan Fotoğraf Yarışması” na aittir. (<http://www.tarimormaninsan.com/img/10-tarim-ve-insan-fotograf-yarismasi/genel/400/birincilik-odulu-mehmet-yikilmazsoy.jpg>)

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. DÜNYADA DURUM	1
2.1. Kayısı Üretim Alanı	1
2.2. Kayısı Üretimi	2
2.3. Kayısı Verimi	4
2.4. Tüketim	5
2.5. Fiyatlar	5
2.6. Ticaret	5
2.6.1. İhracat	5
2.6.2. İthalat	8
3. TÜRKİYE’DE DURUM	10
3.1. Kayısı Ağaç Sayısı, Alanı ve Üretimi	10
3.2. Tüketim	14
3.3. Fiyatlar	14
3.4. Kayısı Destekleme Politikaları	15
3.5. Ticaret	17
3.5.1. İhracat	17
4. GENEL DEĞERLENDİRME	20
EK TABLOLAR	21
KAYNAKLAR	39

TABLO DİZİNİ

Tablo 1. Dünya kayısı üretim alanı	1
Tablo 2. Dünya kayısı üretimi	3
Tablo 3. Dünya kayısı verimi	4
Tablo 4. Dünyada kayısı üreticisi ülkelerin üretici fiyatları	5
Tablo 5. Dünya taze kayısı ihracatı	6
Tablo 6. Dünya kuru kayısı ihracatı	7
Tablo 7. Ülkelere göre dünya taze kayısı ithalat miktarı	8
Tablo 8. Dünya kuru kayısı ithalatı	9
Tablo 9. Türkiye kayısı ve zerdali ağaç sayısı, üretim ve verimi.....	11
Tablo 10. Türkiye'nin illere göre kayısı alanı, üretimi ve verimi	12
Tablo 11. Türkiye kayısı ve zerdali denge tablosu.....	14
Tablo 12. Türkiye'nin ülkelere göre taze kayısı ihracatı	17
Tablo 13. Ülkelere göre kuru kayısı ihracat miktarı	19

GRAFİK DİZİNİ

Grafik 1. Ülkelere göre dünya kayısı üretim alanı	2
Grafik 2. Dünya kayısı üretim alanlarının ülkelere göre dağılımı	2
Grafik 3. Dünya kayısı üretimi	3
Grafik 4. Dünya kayısı üretiminin ülkelere göre dağılımı	4
Grafik 5. Ülkelere göre dünya taze kayısı ihracatı	6
Grafik 6. Dünya taze kayısı ihracatında ülkelerin payı	7
Grafik 7. Dünya kuru kayısı ihracatında ülkelerin payı	8
Grafik 8. Dünya taze kayısı ithalatında ülkelerin payı	9
Grafik 9. Dünya kuru kayısı ithalatında ülkelerin payı	10
Grafik 10. Türkiye kayısı üretimi ve alanı	11
Grafik 11. Türkiye'de kayısı üretici ve borsa fiyatları	15
Grafik 12. Türkiye'nin ülkelere göre taze kayısı ihracatı	18
Grafik 13. Türkiye'nin ülkelere göre kuru kayısı ihracatı	19

HARİTA DİZİNİ

Harita 1. Türkiye'nin kayısı toplu meyvelik alanının illere göre dağılımı	13
Harita 2. Türkiye'nin kayısı üretim miktarının illere göre dağılımı	13

EK TABLOLAR

Ek Tablo 1. Ülkelere göre dünya kayısı üretim alanı	22
Ek Tablo 2. Ülkelere göre dünya kayısı üretimi	23
Ek Tablo 3. Ülkelere göre dünya kayısı verimi	24
Ek Tablo 4. Ülkeler göre dünya taze kayısı ihracat miktarı	25
Ek Tablo 5. Ülkelere göre dünya taze kayısı ihracat değeri	26
Ek Tablo 6. Ülkelere göre dünya taze kayısı ithalat miktarı	27
Ek Tablo 7. Ülkelere göre dünya taze kayısı ithalat değeri	28
Ek Tablo 8. Ülkelere göre kuru kayısı ihracat miktarı	29
Ek Tablo 9. Ülkelere göre kuru kayısı ihracat değeri	30
Ek Tablo 10. Ülkelere göre kuru kayısı ithalat miktarı	31
Ek Tablo 11. Ülkelere göre kuru kayısı ithalat değeri	32
Ek Tablo 12. Türkiye'nin illere göre kayısı ağaç sayısı, alanı, verim ve üretim miktarı ...	33
Ek Tablo 13. Türkiye'nin illere göre zerdali ağaç sayısı, alanı, verim ve üretim miktarı ..	34
Ek Tablo 14. Türkiye'nin ülkelere göre taze kayısı ihracat miktarı	35
Ek Tablo 15. Türkiye'nin ülkelere göre taze kayısı ihracat değeri	36
Ek Tablo 16. Türkiye'nin ülkelere göre kuru kayısı ihracat miktarı	37
Ek Tablo 17. Türkiye'nin ülkelere göre kuru kayısı ihracat değeri.....	38

1. GİRİŞ

Anavatanı Orta Asya, Batı Çin ve İran-Kafkasya olan kayısı başta Akdeniz Ülkeleri olmak üzere, birçok ülkede ekonomik olarak yetiştiriciliği yapılan önemli bir meyve türüdür. Kayısı yetiştiriciliği yoğun olarak Akdeniz Ülkeleri ve Avrupa'da yapılmakta olup ayrıca Özbekistan, İran ve Cezayir'de de önemli miktarda kayısı üretimi yapılmaktadır. Değişik iklim koşullarında yetişen çok sayıda kayısı tür ve çeşidi olmasına rağmen dünya taze kayısı üretimi hala çok düşük seviyelerdedir.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, dünyada 2023 yılında yaklaşık 554 bin hektar alanda 3,7 milyon ton kayısı üretimi gerçekleşmiştir. Dünya kayısı üretiminde Türkiye hem üretim alanında hem de üretim miktarında birinci sırada yer almaktadır. Aynı zamanda Türkiye için önemli bir ihracat ürünü olan kayısı 2024 yılında taze ve kuru kayısıda yaklaşık 479 milyon dolar ihracat geliri sağlamıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'nin verilerine göre, 2024 yılında zerdali dâhil 1.290 bin ton kayısı üretimi gerçekleşmiştir.

2025 yılı için TÜİK Bitkisel Üretim 2.Tahminlerine göre; Türkiye'de kayısı üretiminin bir önceki yıla göre %73,9 oranında artışla yaklaşık 331 bin ton, zerdali üretiminin ise %88,1 oranında artışla yaklaşık 2,5 bin ton olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Bu raporda dünyada ve Türkiye'de kayısı üretimindeki gelişmeler ve sebepleri ortaya konulmuştur.

2. DÜNYADA DURUM

2.1. Kayısı Üretim Alanı

Kayısı, dünyada değişik iklim koşullarında yetişen çok sayıda tür ve çeşide sahip derin, iyi geçirgen, iyi havalandan ve besin maddelerince zengin; kumlu, tınlı, humuslu topraklarda 8-10 metreye kadar boylanabilmektedir. Yazları sıcak kışları soğuk iklimlerde yetişen kayısı taze olarak tüketilebildiği gibi kurutulmuş ve meyve suyu olarak da tüketilebilen bir meyve türüdür.

Tablo 1. Dünya kayısı üretim alanı (bin ha)

Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023
Türkiye	122	133	135	142	145
İran	55	54	44	53	56
Özbekistan	52	44	36	39	43
Cezayir	39	30	27	30	29
Afganistan	9	17	27	27	22
Çin,	18	18	18	18	18
İspanya	19	20	19	18	18
İtalya	19	18	18	17	17
Pakistan	26	16	15	14	14
Japonya	16	14	14	14	13
Diğer	186	191	192	190	179
Dünya	560	554	545	563	554

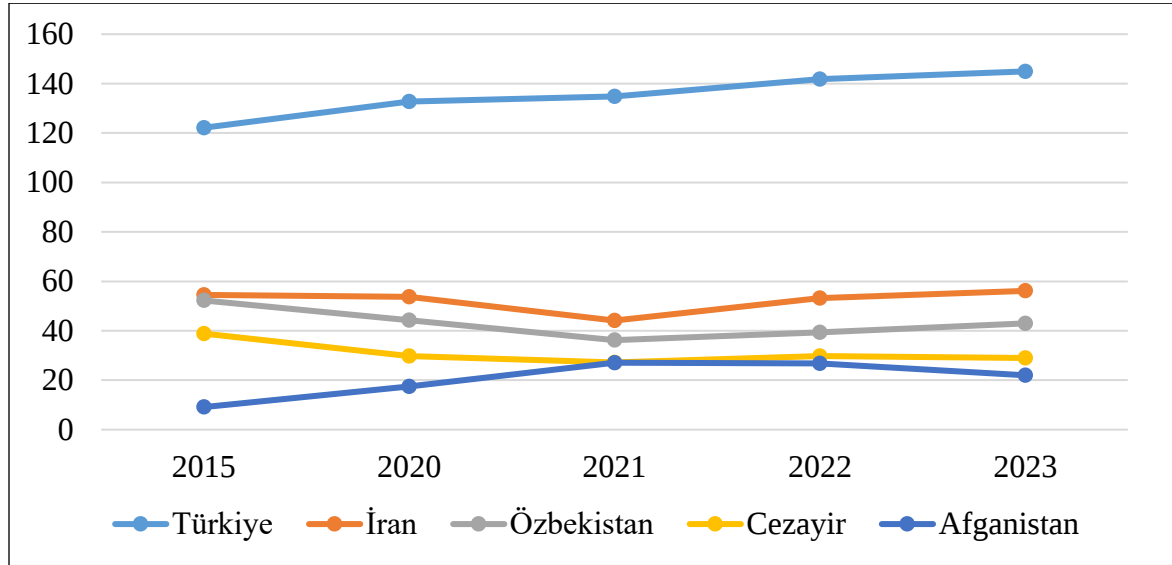
Kaynak: Ek Tablo 1

FAO verilerine göre, dünyada kayısı üretim alanına ait veriler incelendiğinde, dikim

alanı 2015 yılında 560 bin ha son dört yılda ise ortalama 554 bin ha'dır. Son yıllarda en

yüksek artış Türkiye’de gerçekleşmiş ikinci sırada ise Afganistan yer almıştır. Dünya kayısı dikim alanı 2023 yılında 554 bin ha olarak gerçekleşmiştir (Tablo 1).

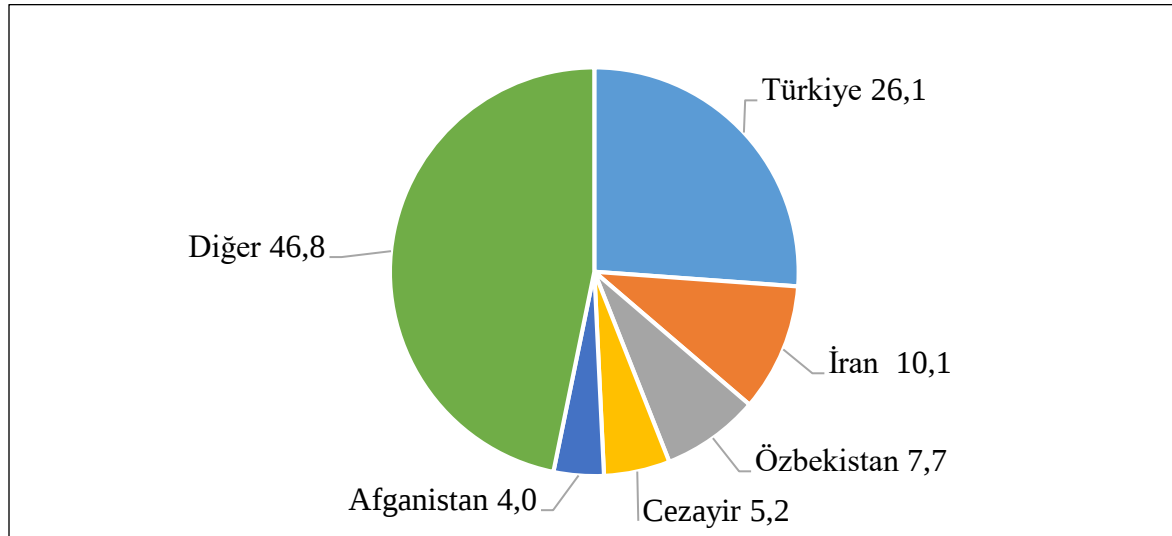
Grafik 1. Ülkelere göre dünya kayısı üretim alanı (bin ha)

Kaynak: Ek Tablo 1

Dünya kayısı üretim alanının %26,1'i %10,1 ile İran, %7,7 ile Özbekistan ve %5,2 Türkiye’de bulunmakta olup Türkiye’yi ile Cezayir takip etmektedir (Grafik 2).

Grafik 2. Dünya kayısı üretim alanlarının ülkelere göre dağılımı (% , 2023)

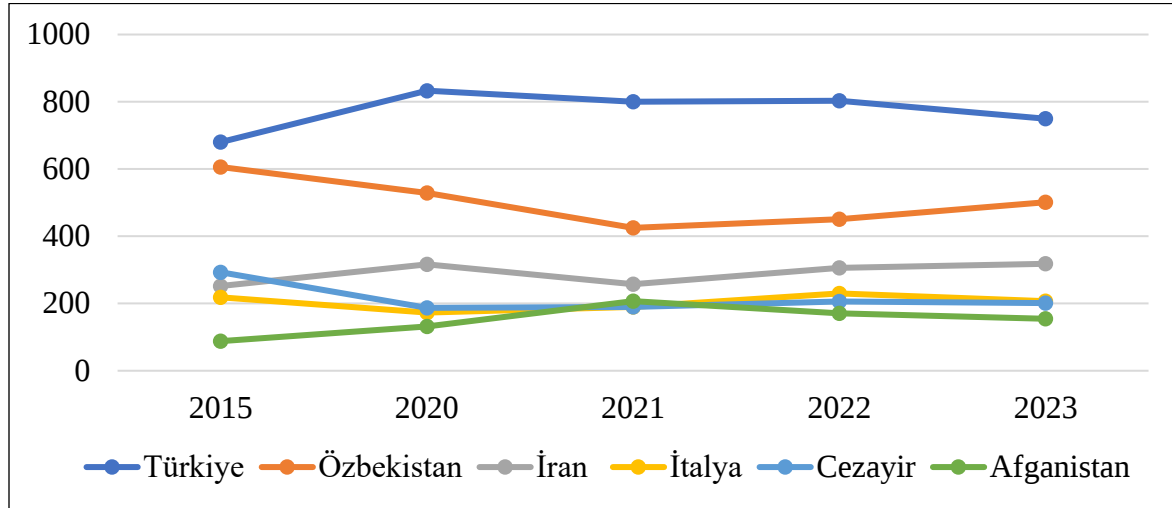
Kaynak: Tablo 1

2.2. Kayısı Üretimi

FAO verilerine göre, dünya kayısı üretiminde yıllar itibarı ile dalgalanmalar yaşanmaktadır. Bu süreçte en yüksek üretim miktarına 4,8 milyon ton ile 2017 yılında ulaşılmıştır (FAO, 2025). 2023 yılında ise

3,7 milyon ton kayısı üretimi gerçekleşmiştir. Kayısı üretim miktarında yıllar itibarıyla yaşanan bu dalgalanmaların en önemli nedeni ilkbahar geç donlarının etkisinden kaynaklanmaktadır (Grafik 3).

Grafik 3. Dünya kayısı üretimi (bin ton)

Kaynak: Ek Tablo 2

Dünya toplam kayısı üretiminde 2023 yılında Türkiye 750 bin ton üretim ile ilk sırada yer almakta olup Özbekistan 501 bin

ton ile ikinci sırada, İran 318 bin ton ile üçüncü sırada yer almaktadır (Tablo 2).

Tablo 2. Dünya kayısı üretimi (bin ton)

Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023
Türkiye	680	833	800	803	750
Özbekistan	606	529	425	451	501
İran	252	316	257	306	318
İtalya	218	173	190	230	207
Cezayir	293	187	190	206	201
Afganistan	88	132	207	171	155
Pakistan	173	124	159	204	135
Fransa	159	85	55	128	128
Ermenistan	116	53	87	114	114
İspanya	154	129	115	81	108
Diğer	1.197	1.138	1.137	1.198	1.111
Dünya	3.936	3.699	3.622	3.892	3.728

Kaynak: Ek Tablo 2

FAO verilerine göre, 2023 yılında dünya kayısı üretiminin %57,2'si altı ülke tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu üretimin %20,1'i Türkiye, %13,4'ü Özbekistan ve %8,5'i İran tarafından karşılanmaktadır (Grafik 4).

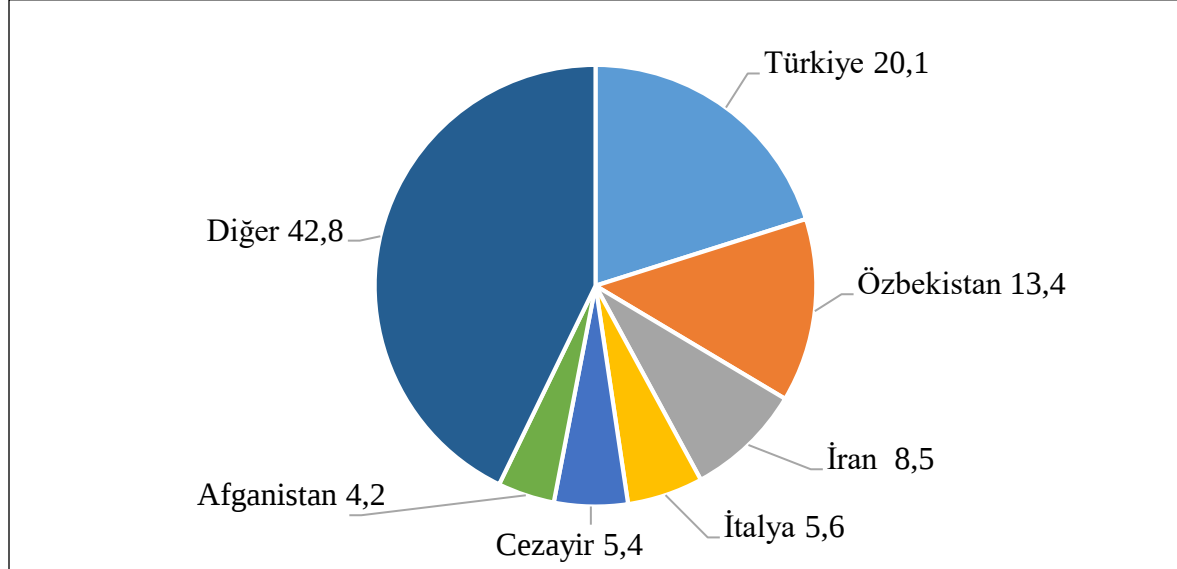
Uluslararası Sert Kabuklu ve Kuru Meyveler Konseyi (INC) 2024 İstatistik Yıllığı verilerine göre, son on yılda kuru meyve üretimi sürekli yükselen bir eğilim

göstermektedir. 2014/15'den 2023/24'e kadar olan on yıllık dönemde, dünya kuru meyve üretimi, küçük sapmalarla 3 milyon ton civarında gerçekleşmiştir. 2014/15'teki üretim 2,95 milyon ton iken 2023/24'te 3,36 milyon tona ulaşmış ve 2024/25'de ise 3,33 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir. Dünyada tahmin edilen 3,36 milyon tonluk kuru meyve üretiminin 172,3 bin tonunu (%5) kuru kayısı oluşturmaktadır.

Türkiye'nin 87 bin ton kuru kayısı üretimi ile dünya kuru kayısı üretiminin %51'ini karşılayarak birinci sırada yer aldığı, İran'ın ise 26 bin ton ve %15 pay ile ikinci sırada

yer aldığı görülmektedir. Bunun yanı sıra diğer büyük kayısı üreticisi olan Özbekistan, Tacikistan ve Afganistan toplam kuru kayısı üretiminin %13'ünü oluşturmaktadır.

Grafik 4. Dünya kayısı üretiminin ülkelere göre dağılımı (% , 2023)

Kaynak: Tablo 2

2.3. Kayısı Verimi

Dünya kayısı üretiminin yaklaşık %70,2'sini karşılayan ilk on ülkenin verim ortalamaları incelendiğinde, 2023 yılında en yüksek verime sahip olan İtalya 11.935 kg/ha ile birinci sırada yer almaktadır. İtalya'yı

11.658 kg/ha ile Özbekistan, 11.491 kg/ha ile Fransa takip etmektedir (Tablo 3). Bu ülkeler içinde üretimde yüksek paya sahip olmasına rağmen Türkiye'nin 5.175 kg/ha, İran'ın ise 5.673 kg/ha verim ile dünya ortalama veriminin altında kaldığı görülmektedir.

Tablo 3. Dünya kayısı verimi (kg/ha)

	2010	2015	2020	2021	2022	2023
İtalya	12.940	11.624	9.735	10.686	13.185	11.935
Özbekistan	9.155	11.596	11.954	11.731	11.473	11.658
Fransa	10.380	13.266	7.058	4.595	11.275	11.491
Ermenistan	3.784	12.587	5.041	7.955	9.887	10.037
Pakistan	6.414	6.717	7.793	10.956	14.478	9.766
Afganistan	8.000	9.619	7.539	7.662	6.379	7.062
Cezayir	4.010	7.553	6.302	6.979	6.921	6.925
İspanya	4.294	8.164	6.507	5.901	4.388	6.022
İran	4.774	4.624	5.883	5.830	5.752	5.673
Türkiye	4.165	5.567	6.278	5.931	5.661	5.175
Dünya	5.993	9.294	6.166	6.481	7.044	5.889

Kaynak: Ek Tablo 3

2.4. Tüketim

Dünya’da üretilen kayısının önemli bir bölümü sofralık olarak tüketilmektedir. Ancak kayısıda hasat döneminin kısa olması ve taze kayısının çabuk bozulması nedeni ile kayısı daha çok kurutularak veya işlenerek değerlendirilmektedir. Ayrıca kayısı dondurularak, konserve yapılarak, pulpu, nektarı çıkarılarak reçel, marmelat, jöle ve krema yapılarak şekerleme, likör, pasta, yoğurt ve dondurma sanayinde kullanılmaktadır. Kayısı çekirdeklerinden tatlı olanları çerez olarak tüketilmekte, acı olanları ise kozmetik sanayinde hammadde olarak değerlendirilmektedir (Anonim, 2018a).

Uluslararası Sert Kabuklu ve Kuru Meyveler Konseyi (INC) 2024 İstatistik Yıllığı verilerine göre, 2023 yılında dünya kuru meyve tüketiminde kuru üzüm (%38) ve hurma (%38) öne çıkarken, bunu kuru erik

(%7), kuru kayısı (%6) izlemektedir. Aynı rapora göre kuru kayısı tüketiminin 2023 yılında 215,9 bin ton olduğu ve kuru kayısı üretiminin %15’ini gerçekleştiren İran’ın tüketimde 24,1 bin ton ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Kişi başına kuru kayısı tüketiminde dünya ortalaması 0,049 kg/yıl iken kişi başına en yüksek tüketim 0,27 kg/yıl ile İran’a aittir.

2.5. Fiyatlar

Dünyada kayısı üreticisi ülkelerin üretici fiyatları incelendiğinde, 2023 yılında 128 bin ton kayısı üreten Fransa 2,3 \$/kg ile dünyadaki en yüksek üretici fiyatına sahip ülke iken, İspanya 1,1 \$/kg ile ikinci sırada Türkiye 1,0 \$/kg ile üçüncü sırada yer almaktadır. Dünya kayısı üretiminde ikinci sırada olan İran’ın ise üretici fiyatı 0,80 \$/kg’dır (Tablo 4).

Tablo 4. Dünyada kayısı üreticisi ülkelerin üretici fiyatları (\$/kg)

Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
Fransa	1,4	2,2	2,5	1,8	2,3
İspanya	0,7	0,8	1,1	1,1	1,1
Türkiye	0,5	0,6	0,8	0,8	1,0
İran	0,8	0,7	1,2	1,1	0,8
Ermenistan	0,8	0,7	0,8	0,8	0,6
İtalya	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6
Özbekistan	-	-	-	0,4	0,5
Cezayir	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4

Kaynak: FAO, 2025

2.6. Ticaret

2.6.1. İhracat

Dünyada taze kayısı ticaretinde mevcut olan son veriye göre, 2024 yılında üretimin ancak %10,7’si taze kayısı olarak ihracata konu olmuştur. 2023 yılı itibarıyla dünya taze kayısı ihracatı bir önceki yıla göre %2,2 azalış göstererek yaklaşık 398 bin ton olarak gerçekleşmiştir (Tablo 5). Taze kayısı ihracatında en yüksek paya sahip olan

İspanya 95 bin ton ile ilk sırada yer alırken Türkiye 69 bin ton ile ikinci sırada, Özbekistan ise 65 bin ton ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 5. Dünya taze kayısı ihracatı (bin ton)

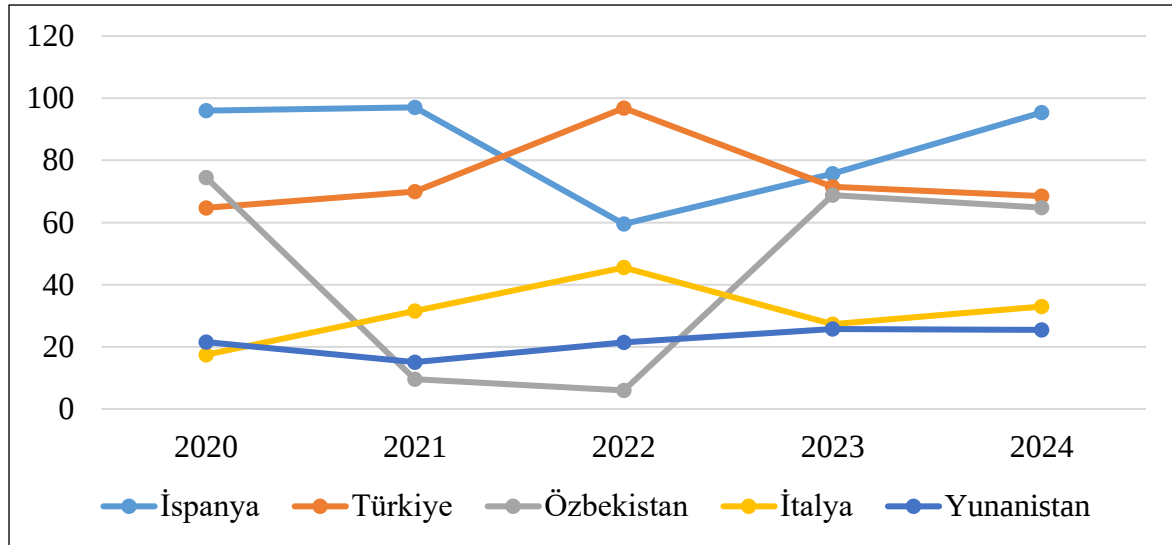
Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023	2024
İspanya	80	96	97	60	76	95
Türkiye	55	65	70	97	71	69
Özbekistan	0	75	10	6	69	65
İtalya	25	17	32	46	27	33
Yunanistan	10	22	15	21	26	25
Afganistan	5	15	11	29	19	15
Fransa	53	11	14	15	28	13
Moldova Cumhuriyeti	2	2	5	7	4	12
Kazakistan	0	11	2	0	2	11
Ürdün	6	4	13	10	12	10
Diğer	87	72	59	77	73	49
Dünya	324	390	327	367	406	398

Kaynak: Ek Tablo 4

Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret İstatistiklerine göre, dünya kayısı üretiminde yüksek paya sahip olan Özbekistan'ın 2017 yılı öncesi ticaret verileri mevcut olmayıp 2021 ve 2022 yılında ticarete çok düşük pay

almıştır. Fakat 2023 yılında 69 bin ton, 2024'te ise 65 bin tonluk ihracat ile Türkiye'ye taze kayısı ihracatında İspanya'dan sonra rakip ülke konumuna gelmiştir (Ek Tablo 4).

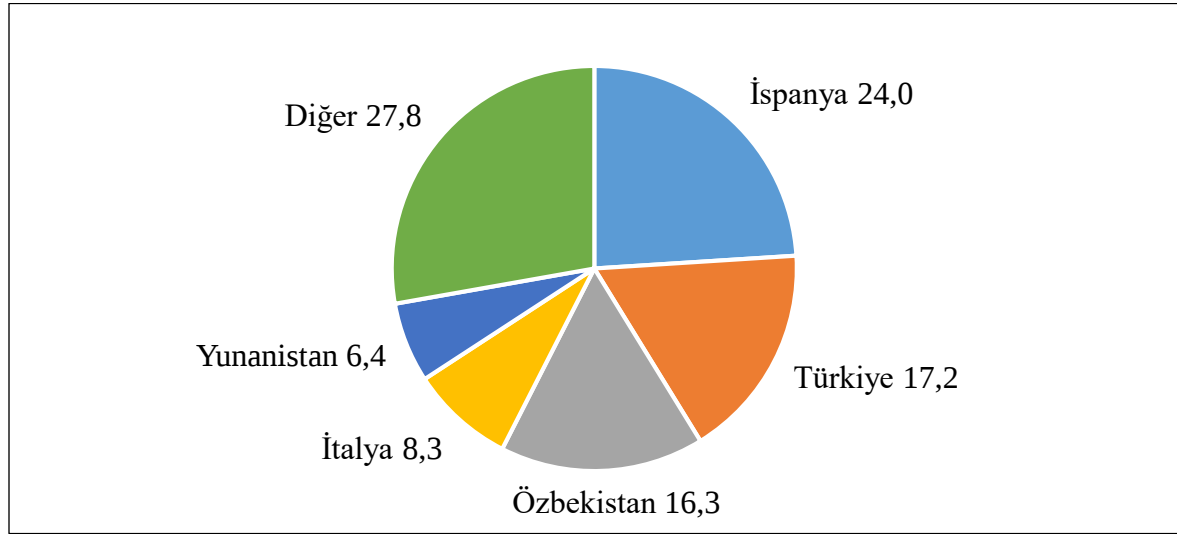
Grafik 5. Ülkelere göre dünya taze kayısı ihracatı (bin ton)

Kaynak: Ek Tablo 4

2024 yılında toplam taze kayısı ihracatındaki ilk beş ülkeden İspanya'nın toplam ihracattaki payının %24,0, Türkiye'nin payının %17,2, Özbekistan'ın payının ise %16,3 olduğu görülmektedir (Grafik 6).

Grafik 6. Dünya taze kayısı ihracatında ülkelerin payı (% , 2024)

Kaynak: Tablo 5

Dünya ticaretinde taze kayısının yanı sıra yüksek miktarda kuru kayısı ihracatı yapılmaktadır. Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret İstatistiklerine göre; kuru kayısı ihracatı yıllar itibarıyla değişiklik gösterse de genel olarak artış eğilimindedir. 2020 yılında 157 bin ton olan kuru kayısı ihracatı, 2023 yılında %9,6 artış

göstererek 172 bin ton ihracat ile son yılların en yüksek seviyesine ulaşmıştır. 2024 yılında 164 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Dünya kuru kayısı ihracatında söz sahibi olan Türkiye 2024 yılında 76,4 bin tonluk ihracatla toplam dünya kuru kayısı ihracatının %46,5'ini gerçekleştirmiştir (Tablo 6) (Grafik 7).

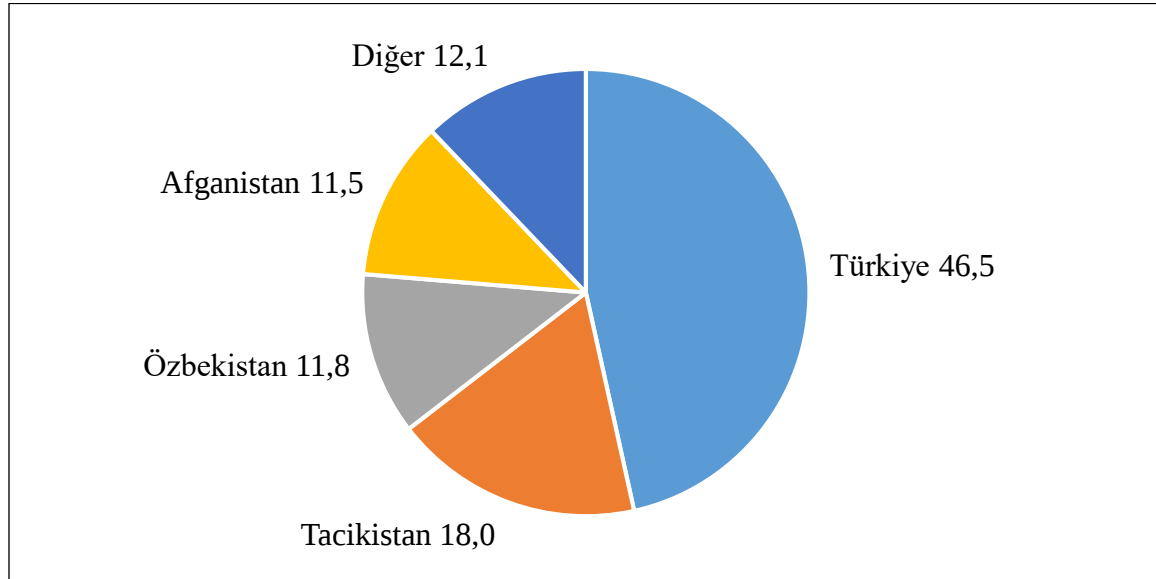
Tablo 6. Dünya kuru kayısı ihracatı (bin ton)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Türkiye	88	88	75	70	76
Tacikistan	11	21	21	34	30
Özbekistan	12	5	3	13	19
Afganistan	7	13	22	31	19
İspanya	3	2	3	3	3
Fransa	1	1	1	2	2
Almanya	2	2	2	2	2
Kazakistan	0	2	1	1	1
İran İslam Cumhuriyeti	1	2	3	6	1
Hollanda	1	1	2	2	2
Diğer	30	24	11	9	9
Dünya	157	161	143	172	164

Kaynak: Ek Tablo 8

Türkiye'yi toplam ihracattaki %18,0'lık pay ile Tacikistan, %11,8'lik pay ile Özbekistan ve %11,5'lik pay ile Afganistan izlemektedir (Grafik 7).

Grafik 7. Dünya kuru kayısı ihracatında ülkelerin payı (% , 2024)

Kaynak: Tablo 6

2.6.2. İthalat

Dünya taze kayısı ithalatı son yirmi yılda genel olarak artış eğiliminde olup 2019 yılında yaklaşık 418 bin ton ile en yüksek seviyesine ulaşmıştır (ITC, 2025). Son beş yıllık periyotta Rusya Federasyonu, Kazakistan ve Irak'ın ithalat miktarındaki azalma kaynaklı 2021 yılında 298 bin tona

gerilediği görülmektedir. 2024 yılında ise 394 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Dünya taze kayısı ithalatı yıllar itibarıyla değişmekle birlikte en yüksek ithalatçı ülkeler Rusya Federasyonu, Almanya, Fransa, İtalya ve Irak'tır (Tablo 7).

Tablo 7. Ülkelere göre dünya taze kayısı ithalat miktarı (bin ton)

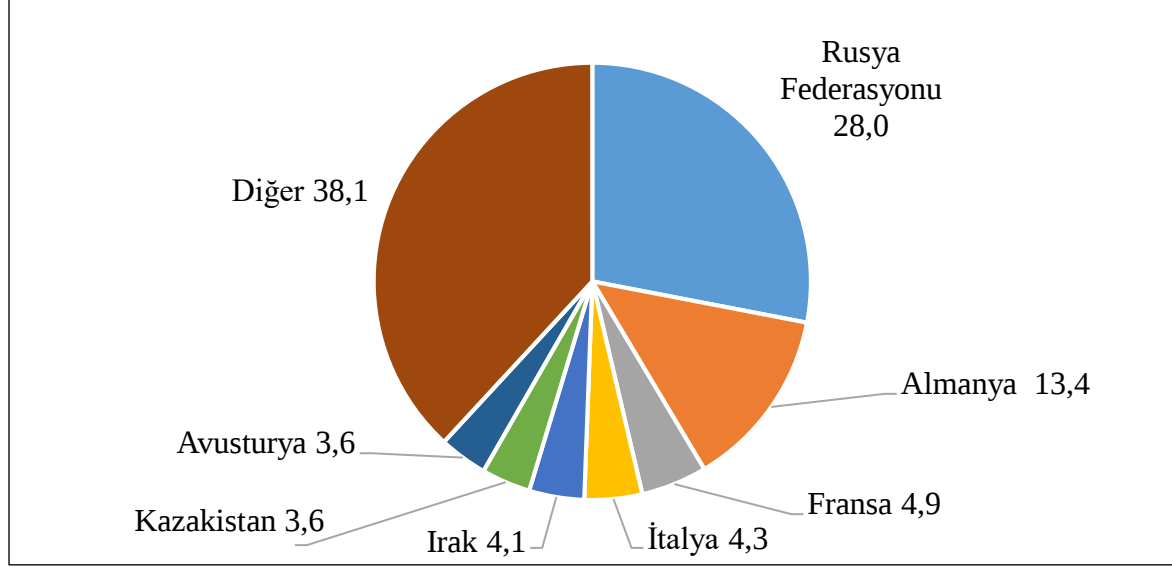
Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Rusya Federasyonu	65	50	79	100	110
Almanya	47	47	52	50	53
Fransa	21	19	12	12	19
İtalya	17	13	8	20	17
Irak	33	23	31	24	16
Kazakistan	36	8	4	13	14
Avusturya	10	11	12	13	14
Pakistan	15	10	28	18	14
Polonya	7	8	9	11	12
Romanya	9	7	10	11	11
Diğer	104	103	109	115	113
Dünya	364	298	355	389	394

Kaynak: Ek Tablo 6

Dünyada 2024 yılı taze kayısı ithalatı incelendiğinde, 110 bin ton (%28,0) ithalat ile Rusya Federasyonu birinci sırada yer alırken Rusya Federasyonu'nu 53 bin ton

(%13,4) ithalat ile Almanya ikinci sırada, 19 bin ton (%4,9) ithalat ile Fransa üçüncü sırada takip etmektedir (Grafik 8).

Grafik 8. Dünya taze kayısı ithalatında ülkelerin payı (% , 2024)

Kaynak: Tablo 7

Dünya ticaretine konu olan toplam kuru kayısı ithalatı yıllar itibarı ile değerlendirildiğinde, son yirmi yılda yaklaşık 175 bin ton ile 2023 yılında en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Rusya Federasyonu, 2005 yılından 2010 yılına kadar ortalama 42 bin ton kuru kayısı ithalatı

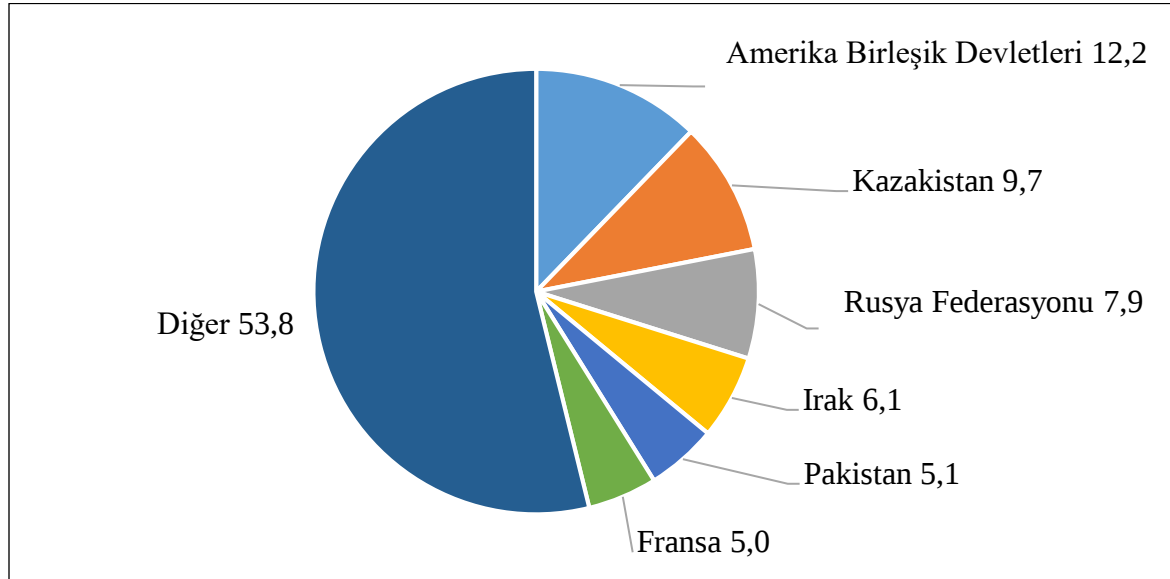
ile önemli bir yere sahip iken son yıllarda toplam ithalatının gerilediği görülmektedir (Ek Tablo 10). 2024 yılı kuru kayısı ithalatının %12,2'si Amerika Birleşik Devletleri tarafından yapılmıştır. Amerika Birleşik Devletleri'ni %9,7'lik pay ile Kazakistan ve %7,9'luk pay Rusya Federasyonu takip etmektedir (Grafik 9).

Tablo 8. Dünya kuru kayısı ithalatı (bin ton)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Amerika Birleşik Devletleri	14	16	18	15	19
Kazakistan	5	16	20	23	15
Rusya Federasyonu	12	10	12	12	13
Irak	9	5	3	9	10
Pakistan	1	4	6	15	8
Fransa	9	9	7	7	8
Almanya	8	9	7	8	8
Çin	5	6	8	13	7
Birleşik Krallık	8	7	7	6	7
Hindistan	4	4	6	6	6
Diğer	63	62	54	62	57
Dünya	137	148	149	175	158

Kaynak: Ek Tablo 10

Grafik 9. Dünya kuru kayısı ithalatında ülkelerin payı (% , 2024)

Kaynak: Tablo 8

3. TÜRKİYE'DE DURUM

Türkiye, dünya üzerinde uygun iklim kuşağındaki konumu itibarıyla bahçe bitkileri yetiştiriciliği açısından üstün ekolojik avantaja sahiptir. Dünyada mevcut gen merkezleri arasında hem Yakın Doğu hem de Akdeniz Havzası içinde yer alan Türkiye, birçok tür ve çeşidin gen merkezi durumundadır. Nitekim, bugün dünya üzerinde kültürü yapılan 138 meyve türünden, subtropik meyve türleri de dâhil olmak üzere 80'den fazla tür ülkemizde yetiştirilebilmektedir (Özzambak ve ark. 2020).

Kışları nispeten soğuk, yazları sıcak olan iklim bölgelerinde yetişen kayısı meyvelerinin yüksek kalitede olgunlaşabilmesi için yaz aylarında atmosferin kuru olması gerekmektedir. Havası nemli ve ilkbahar sisli geçen yerlerde çil hastalığına (Sclerotinia) tutularak meyve kalitesi düşmektedir. Bu nedenle bahçelerin

iyi havalanır bir şekilde kurulması gerekmektedir. Bunun gibi ilkbaharın geç donları da bademden sonra çiçek açan bu meyve türünün herhangi bir yerde yetiştirilmesini sınırlamaktadır. Kayısı yağış isteği bakımından badem kadar, hatta bazı hallerde ondan da daha çok kurağa dayanmaktadır (Anonim, 2018c).

Dünya taze ve kuru kayısı üretiminde ilk sırada yer alan Türkiye gen kaynakları bakımından büyük potansiyele sahiptir.

3.1. Kayısı Ağaç Sayısı, Alanı ve Üretimi

Türkiye'de 2024 yılı üretim döneminde zerdali dâhil 1,53 milyon dekar alanda kayısı üretimi gerçekleşmiştir. Bu alanlarda son on yılda kayısı ağaç sayısındaki değişim incelendiğinde, 2014 yılında toplam 18,5 milyon olan ağaç sayısının %42,5'lik artış ile 2024 yılında toplam 25,8 milyon ağaç sayısına ulaştığı görülmektedir (Tablo 9).

Tablo 9. Türkiye kayısı ve zerdali ağaç sayısı, üretim ve verimi

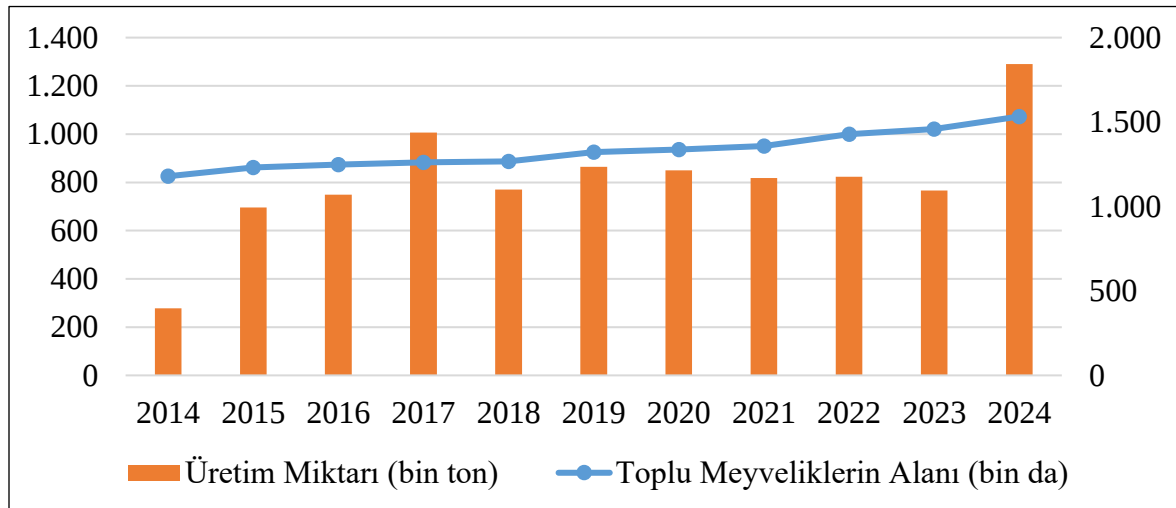
	Kayısı					Zerdali				
	Ağaç sayısı (bin adet)			Üretim (ton)	Verim* (kg/Ağaç)	Ağaç sayısı (bin adet)			Üretim (ton)	Verim* (kg/Ağaç)
	Meyve veren	Meyve vermeyen	Toplam			Meyve veren	Meyve vermeyen	Toplam		
2013	14.453	2.521	16.975	780.000	54	1.032	132	1.164	31.609	31
2014	15.005	2.384	17.388	270.000	18	1.003	128	1.130	8.210	8
2015	15.403	2.282	17.686	680.000	44	990	130	1.120	16.100	16
2016	15.586	2.284	17.869	730.000	47	889	106	994	19.050	21
2017	15.949	2.619	18.569	985.000	62	880	127	1.007	21.653	25
2018	16.837	2.288	19.125	750.000	45	862	121	983	19.927	23
2019	17.266	3.429	20.695	846.606	49	755	123	878	17.250	23
2020	17.650	3.644	21.294	833.398	47	758	132	890	17.005	22
2021	17.809	3.975	21.784	800.000	45	747	127	874	17.522	23
2022	19.158	4.269	23.427	803.000	42	738	118	856	20.832	28
2023	19.777	4.404	24.180	750.000	38	727	116	842	16.576	23
2024	20.426	4.648	25.074	1.269.000	62	659	110	769	21.400	32

Kaynak: TÜİK, 2025a.*Verim kg/meyve veren ağaç sayısıdır.

Ağaç sayısındaki artışa rağmen üretim miktarlarında büyük dalgalanmalar yaşanmaktadır. Son yıllarda yaşanan en belirgin örnek 2014 yılında olmuştur. 2014 yılında bir önceki yıla göre kayısı veriminde %66,7, zerdali veriminde ise %74,2

oranındaki düşüşe bağlı olarak üretim miktarında da %65,7'lik düşüş yaşanmış ve üretim 278 bin ton olurken, 2024 yılında ise rekor düzeye ulaşmış ve 1,3 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 10. Türkiye kayısı üretimi ve alanı

Kaynak: TÜİK, 2025a

Üretimdeki bu dalgalanmalar iklim şartlarına bağlı olup üretim bölgelerinde meydana gelen ilkbahar geç donlarından

kaynaklanmaktadır. İlkbaharda meydana gelen don çukur yerler, taban araziler ve dere kenarlarında tesis edilen bahçelerde

kayısının çiçeklenme döneminde yüksek ürün kaybı yaşanmasına neden olan en önemli faktördür. Nitekim 11 Nisan 2025 tarihinde Türkiye genelinde yaşanan zirai dondan birçok il farklı ölçülerde ve farklı oranlarda etkilenmiştir. Bu don olayından, kayısıda, özellikle kuru kayısı üretiminde ilk sırada yer alan Malatya’da kayısı başta olmak üzere birçok meyve ağacını olumsuz etkilenmiştir. Nisan ayındaki zirai donun sonuçlarının araştırılması, üreticilerin ve tarımsal ürünlerin uğradığı zararların tespiti

ve yaşanabilecek benzer olayların etkilerinin en aza indirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurulmuştur.

TÜİK’in 2025 yılı için Bitkisel Üretim 2. Tahminlerine göre, kayısı üretiminin bir önceki yıla göre %73,9 oranında azalışla 331 bin ton, zerdali üretiminin ise %88,1 oranında azalışla yaklaşık 2,5 bin ton olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Tablo 10. Türkiye’nin illere göre kayısı alanı, üretimi ve verimi (bin da, bin ton, kg/ağaç)

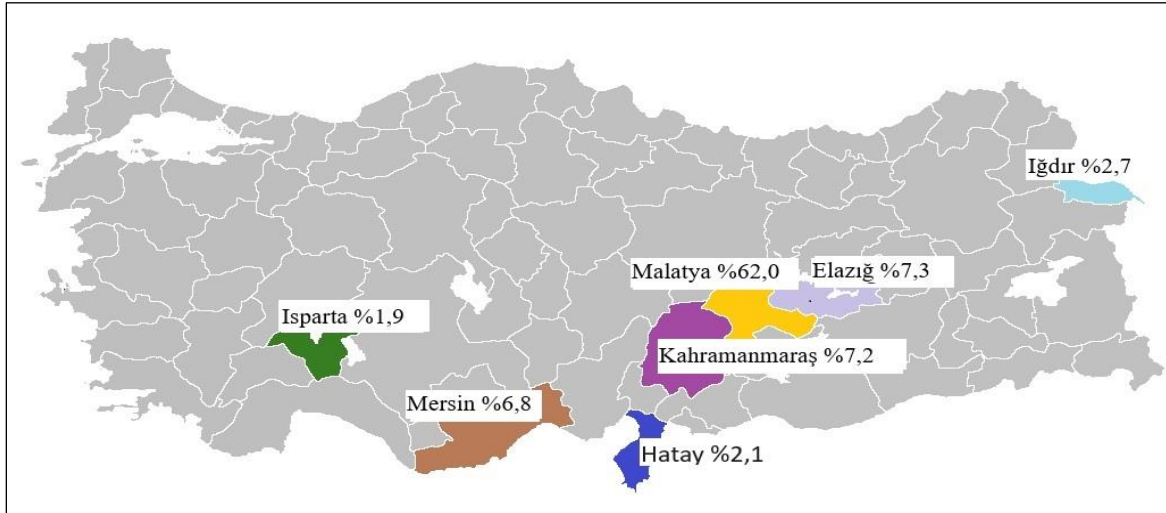
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Malatya	Alan	768	801	811	808	798	842	850	856	878	892	945
	Üretim	39	336	381	673	401	392	352	389	304	329	691
	Verim	5	45	50	88	53	50	45	50	38	41	82
Mersin	Alan	68	68	69	67	72	81	83	86	100	102	103
	Üretim	112	108	104	87	89	140	170	162	164	157	158
	Verim	84	79	73	60	58	77	80	75	62	55	53
Elâzığ	Alan	86	96	98	98	98	99	100	102	106	108	110
	Üretim	11	18	59	53	52	56	51	31	29	25	67
	Verim	11	17	55	49	48	52	47	29	27	25	59
Kahramanmaraş	Alan	92	89	89	88	89	89	89	89	105	109	109
	Üretim	1	80	33	26	30	65	65	19	54	39	46
	Verim	1	69	28	22	18	40	40	11	33	21	25
Iğdır	Alan	20	27	27	32	34	36	35	39	41	41	42
	Üretim	-	38	31	31	36	40	40	43	41	38	40
	Verim	-	178	147	127	141	139	159	153	139	123	125

Kaynak: TÜİK, 2025a

Türkiye’de 2024 yılında zerdali hariç 1,52 milyon dekar kayısı alanının %62,0’ı Malatya’da yer alırken, %7,3’ü Elazığ’da, %7,2’si Kahramanmaraş’ta, %6,8’i Mersin’de, %2,7’si Iğdır’da yer almaktadır. Son on yılda kayısı üretim alanını iki katına

çıkaran Iğdır aynı zamanda Türkiye ortalama veriminin 3 katına sahip olup Mersin ile birlikte Türkiye’nin sofralık kayısı üretimine katkı sağlamaktadır (Tablo 10, Harita 1).

Harita 1. Toplu meyvelik alanının illere göre dağılımı (2024)

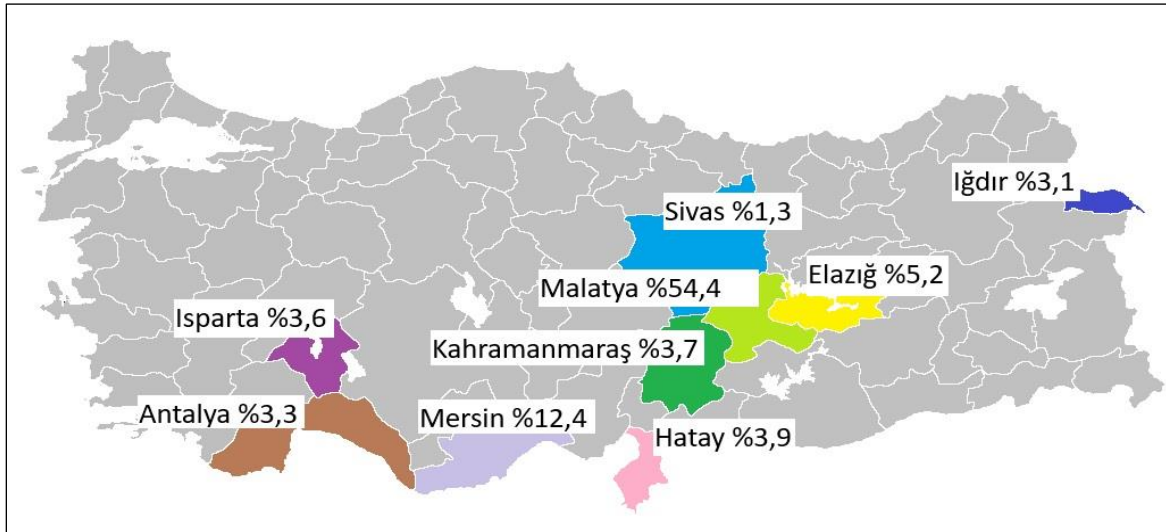

Kaynak: TÜİK, 2025a

Türkiye taze kayısı üretiminde ilk sırada yer alan Malatya’da 2024 yılında bir önceki yıla göre %110 artışla 691 bin ton taze kayısı üretimi gerçekleşmiştir. 2024 yılında Türkiye toplam kayısı üretiminin %54,4’ünü karşılayan Malatya’yı %12,4’lük pay ile

Mersin, %5,2’lik pay ile Elazığ, %3,9 ile Hatay ve %3,7 ile Kahramanmaraş takip etmektedir (Harita 2).

Harita 2. Türkiye’nin kayısı üretim miktarının illere göre dağılımı (2024)

Kaynak: TÜİK, 2025a

Malatya taze kayısı yanında kuru kayısı üretiminde de birinci sırada yer almaktadır. Malatya, Türkiye kayısı üretim alanının %62, yaş kayısı üretiminin %38, Türkiye kuru kayısı üretiminin %90, dünya kuru kayısı üretiminin yaklaşık %55’ini karşılamaktadır (TOB, 2024). Malatya, renk, şekil, tat, aroma ve irilik bakımından

birbirinden farklı çok sayıda kayısı çeşit ve tipine sahiptir. Malatya hem kayısı çeşitliliği bakımından çok zengindir hem de mevcut kayısılar üstün kalite özelliklerine sahiptir. Kuru madde miktarı %22–28 arasında değişirken bu oran, yerli ve yabancı diğer kayısı çeşitlerinde %14–18’dir. Kurutulmuş kayısılarda kalite özellikleri dikkate

alınmadan kurutulmuş kayısıya ait değerler kullanılmıştır. Ürünle ilgili üç değişik değer vardır. Bu değerlerin ortalaması olan $(0,17186+0,25+0,20)/3=0,20728$ değeri alınmıştır. Bu değer kullanılarak kurutulmuş kayısı-zerdali için teknik dönüşüm katsayısı $1/0,20728=4,824$ olarak hesaplanmaktadır (DİE, 2003). Malatya kayısılarının 3–3,5

kilo yaş meyvesinden bir kilo kuru kayısı elde edilirken yabancı kayısıların ancak 5–7 kilosundan 1 kg kuru kayısı elde edilebilmektedir. Malatya kayısılarının tat indeksi (brix/asit) 80–120 gibi oldukça yüksek düzeyde iken, yabancı çeşitlerde bu oran 10–40 arasında değişmektedir (GTHB, 2014).

Tablo 11. Türkiye kayısı ve zerdali denge tablosu

Piyasa yılı	Üretim (ton)	Yurt içi kullanım (ton)	İhracat (ton)	Stok değişimi (ton)	Kişi başına tüketim (kg)	Yeterlilik derecesi (%)
2023/24	766 576	193 594	407 912	183 407	2,1	379,3
2022/23	823.832	202.061	476.542	119.958	2,2	390,6
2021/22	817.522	229.260	468.876	93.862	2,5	341,6
2020/21	850.403	204.911	503.431	119.717	2,3	397,6
2019/20	863.856	211.275	533.655	86.385	2,3	391,7
2018/19	769.927	210.503	546.431	-8.841	2,4	350,4
2017/18	1.006.653	246.319	540.719	181.200	2,8	391,5
2016/17	749.050	232.426	464.358	24.718	2,7	308,7
2015/16	696.100	137.875	404.422	132.782	1,6	483,7
2014/15	278.210	50.688	306.317	-83.000	0,6	525,8
2013/14	811.609	210.620	570.187	483	2,5	369,2

Kaynak: TÜİK, 2025a

3.2. Tüketim

Dünyada üretilen kayısının önemli bir bölümü taze olarak tüketilmektedir. Ancak, Türkiye’de kayısı çeşitlerinin kuru madde oranının yüksek olması, hasat dönemi iklim şartlarının doğal kurumaya uygun olması ve taze meyve muhafaza yöntemlerinin yeterince yaygın olmaması gibi sebeplerle, üretilen kayısıların büyük çoğunluğu kurutularak değerlendirilmektedir. Dünyada üretilen taze kayısının ancak %10-15’i kurutularak değerlendirilirken, bu oran Türkiye’de yaklaşık %80’e ulaşmaktadır (Gezer ve ark, 2009).

TÜİK’in yayımlamış olduğu bitkisel üretim denge tabloları verilerine göre, Türkiye’de 2023/24 üretim sezonunda yurtiçi

kullanımın yaklaşık 194 bin ton ve kişi başına tüketimin 2,1 kg olduğu görülmektedir. Kayısıda kendine yeterlilik derecesi ise %379,3’dür (Tablo 11).

3.3. Fiyatlar

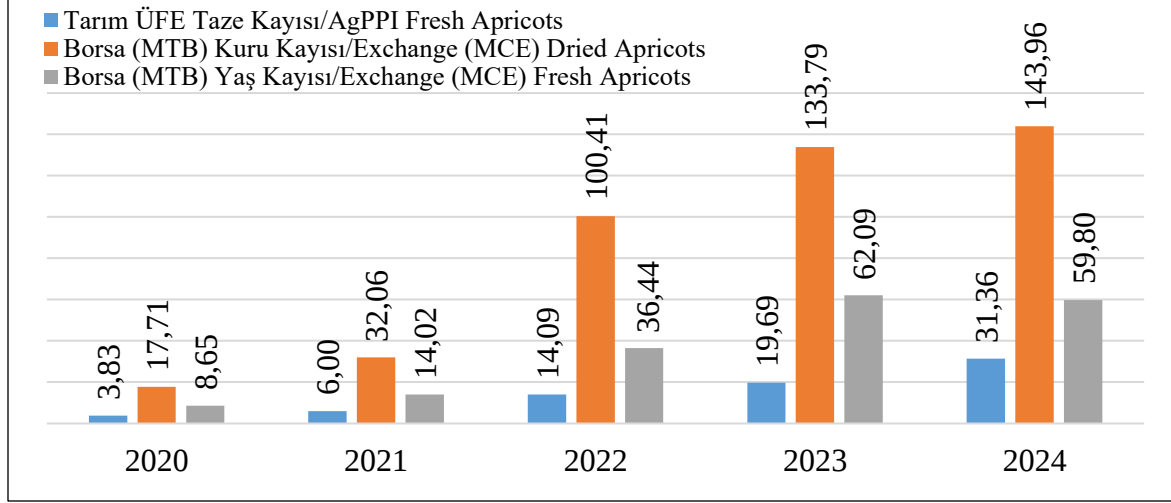
Taze kayısı depolanabilir olmadığı için fiyatları üretim miktarına bağlı olarak belirlenmektedir. TÜİK verilerine göre, 2024 yılında taze kayısı üretici fiyatları bir önceki yıla göre %59,3 artış göstererek ortalama 31,36 TL/kg, 2025 yılında ise bir önceki yıla göre taze kayısı fiyatı %32,7 artış göstererek 41,64 TL/kg olarak gerçekleşmiştir (TÜİK, 2025c).

Yaş ve kuru kayısı borsa fiyatlarında Malatya Ticaret Borsası’nın HMS fiyatları

dikkate alınmıştır. Yaş kayısı borsa fiyatı 2024 yılında bir önceki yıla göre %3,7 azalarak ortalama 59,80 TL/kg olarak

gerçekleşmiştir. Kuru kayısı borsa fiyatı ise 2024 yılında bir önceki yıla göre %7,6 artış ile 143,96 TL/kg olmuştur (Grafik 11).

Grafik 11. Türkiye’de kayısı üretici ve borsa fiyatları (TL/kg)

Kaynak: TÜİK, 2025c, Malatya Ticaret Borsası, 2025

3.4. Kayısı Destekleme Politikaları

Bitkisel üretime yönelik destek kapsamında kayısı üretiminin gelişmesine yönelik sertifikalı ve standart fidan kullanarak yeni kayısı bahçesi tesis eden çiftçilere 2005 yılından itibaren her yıl hazırlanan mevzuatlar çerçevesinde dekar başına destek verilmektedir.

24 Ağustos 2024 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Karar’ına göre ÇKS’ye kayıtlı arazilerde 2024 yılında bahçe tesis edilmesi halinde standart fidan kullanan üreticiye 400 TL/da, sertifikalı fidan kullanan üreticiye ise 1000 TL/da destek verilmektedir.

Kayısı üreticilerine girdi maliyetlerinin düşürülmesi, dış pazarda rekabet güçlerinin artırılması, üretimde sürekliliğin sağlanabilmesi için; 2024 yılında 103 TL/da mazot desteği, 35 TL/da kimyevi gübre desteği verilmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı’nca yetkilendirilmiş toprak analizi laboratuvarlarına, asgari 50 dekar ve üzeri tarım arazilerinde her 50 dekar araziye

kadar bir analiz için 50 TL toprak analizi desteği ödemesi yapılmaktadır.

Ayrıca organik kayısı yetiştiren üreticilere 1. kategori kapsamında bireysel sertifikaya sahip olan üreticiye 270 TL/da, grup sertifikasına sahip üreticilere ise 135 TL/da ve iyi tarım uygulamaları yapan kayısı üreticilerine 1. kategori kapsamında bireysel sertifikaya sahip olanlara 135 TL/da, grup sertifikasına sahip üreticilere ise 70 TL/da destek verilmektedir.

TMO-TOBB Lidaş tarafından modern alt yapıya sahip ilk kuru kayısı lisanslı deposu, 5.000 ton kapasite ile lisansını alarak 17.09.2020 tarihinde faaliyetlerine başlamıştır. 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu’na istinaden Kuru Kayısı Lisanslı Depo Tebliği ile kuru kayısının depolanacağı lisanslı depolarda bulunması gereken asgari niteliklere ve depolama hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Lisanslı depo, kurutulmuş kayısı için uygun depolama koşulları sağlayamadığından ürününü kısa sürede elden çıkaracak olan üreticiye önemli bir alternatif olmuştur. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 29.08.2024 tarihinde kuru kayısı alım fiyatları açıklanmış ve 3 Eylül'den itibaren TMO-TOBB lisanslı depo üzerinden Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) olarak alımlara başlanmıştır. Ürün 2024 yılı mahsulü olup sadece kükürtlenmiş ve kükürtlenmemiş kuru kayısı alımı yapılacak, bunların dışında kalan kuru kayısılar (organik, endüstriyel vs.) satın alınmayacaktır. Ürünlerini lisanslı depo üzerinden ELÜS yoluyla satan üreticiler; ürün teslimlerinde %2 stopaj ve %2 SGK prim kesintisinden muaf tutulmaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı'nca, ürünlerini lisanslı depolarda muhafaza eden üreticilere 6 aya kadar 121 TL/ton/ay depo kira desteği ile ton başına 300 TL'yi geçmemek üzere 3.000 TL'ye kadar nakliye ve parti başına 70 TL analiz destek ödemesi yapılmaktadır. Bunların yanında Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden ürün bedelinin %75'ine kadar 9 ay vadeli kredi (kredi üst limiti 15 milyon TL) kullanma imkânı sunulmakta olup faizin tamamı devlet tarafından karşılanmaktadır.

Desteklemeleri daha etkin yapıya kavuşturmak amacıyla, ilk defa 2025-2027 yıllarını kapsayacak şekilde 3 yıllık yeni bir destekleme programı oluşturulmuştur.

2025-2027 Yıllarında Yapılacak "Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar" 29 Ağustos 2024 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu karar, tarımsal üretimin ve gıda arz güvencesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması, üretim planlamasına katkıda bulunulması, verim ve kalitenin artırılması,

tarımsal üretimde çevreci yaklaşımların benimsenmesi ve uygulanan politikaların etkinliğinin artırılması amacıyla hazırlanmış olup 2025-2027 yıllarında yapılacak bitkisel üretime yönelik desteklemeler ile diğer bazı tarımsal desteklemelere ilişkin hususları kapsamaktadır.

Bu kapsamda bitkisel üretim desteklemesi ÇKS'ye kayıtlı olmak şartı ile Temel Destek, Planlı Üretim Desteği ve Üretimi Geliştirme Desteği olmak üzere 3 şekilde desteklenecektir. 2025 üretim yılı için destek katsayı değeri 244 TL olup kayısı temel destek kategorisinde 1. Kategoride yer alıp katsayı değeri ise 1,02'dir. Kayısıda temel destek dışında yeni meyve bahçesi tesis eden çiftçilere standart fidan için destek katsayısı 2, sertifikalı fidan kullanımı için destek katsayısı 5 olacak şekilde hesaplanan tutar üzerinden destek ödenir.

Lisanslı depolarda muhafaza edilen ürünler için kira desteği 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu çerçevesinde lisans alarak faaliyet gösteren depolarda muhafaza edilmesi halinde: Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS)'ne kayıtlı üreticiler ile ürünlerini ÇKS'ye kayıtlı üreticilerden alan 29/6/2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununa göre kurulmuş üretici birlikleri, 18/4/1972 tarihli ve 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununa göre kurulan tarım kredi kooperatifleri ve birlikleri ve/veya 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulmuş üretici örgütleri ile 1/6/2000 tarihli ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanuna tabi tarım satış kooperatifleri ve birliklerine, 5300 sayılı Kanun çerçevesinde faaliyet gösteren lisanslı depo işletmelerinde muhafaza ettikleri 2025, 2026 ve 2027 üretim yıllarına

ait ürünler için en fazla altı ay süre ile kira desteği ödenir. Kira destekleme ücretleri, Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan kira ücretlerinin ilgili üretim yılının 1 Mayıs tarihinde geçerli olan tarife fiyatları üzerinden ödenir.

Ayrıca 1. grupta yer alan organik kayısı yetiştiren üreticilere 2025 üretim yılı için destek katsayı değeri dekara 244 TL olup bireysel sertifikaya sahip olan üreticiye destek katsayısı 1,2 ($244 \times 1,2 = 292,8$ TL/da), grup sertifikasına sahip üreticilere ise 0,6 destek katsayısı ($244 \times 0,6 = 146,4$ TL/da) olacak şekilde uygulanmaktadır.

Ayrıca 1. grupta yer alan iyi tarım uygulamaları yapan kayısı üreticilerine bireysel sertifikaya sahip olanlara destek katsayısı 0,7 ($244 \times 0,7 = 170,8$ TL/da), grup sertifikasına sahip üreticilere ise destek katsayısı 0,35 ($244 \times 0,35 = 85,4$ TL/da) olacak şekilde uygulanmaktadır.

11 Nisan 2025 tarihinde Türkiye genelinde yaşanan zirai dondan etkilen illerde ürünü zarar gören üreticilere; 2025 Yılında Meydana Gelen Zirai Don Nedeniyle Ürünleri Hasar Gören Çiftçilere Destekleme Ödemesi Yapılmasına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı 14 Eylül Tarihli ve 33017 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. 10396 Sayılı Karara göre 1/2/2025 tarihinden 13/4/2025 tarihine kadar bu kararda yer alan Ek-1 listesinde yer alan 65 ilde meydana gelen zirai don nedeniyle Ek-2’de yer alan 16 üründe %20 ve üzeri oranda hasar tespit edilen ÇKS’ye kayıtlı üreticilere 1/9/2025 tarihinden 13/4/2025 tarihine kadar gerçekleşen girdi maliyetlerinin doğrultusunda destekleme ödemesi yapılır. Ek-1 listesinde yer alan Malatya’nın Ek-2 listesinde yer alan en önemli tarımsal ürünü olan kayısı için dekar başına 5.500 TL destekleme ödemesi yapılacaktır.

3.5. Ticaret

3.5.1. İhracat

Dünya kayısı üretiminde birinci sırada yer alan Türkiye, taze kayısı ihracatında da yaklaşık 68,5 bin tonluk ihracat ile İspanya’dan sonra 2. sırada yer almaktadır.

TÜİK verilerine göre, son beş yılda genel olarak ihracat seviyesini koruyan taze kayısı ihracatı 2022 yılında 96,8 bin ton ile en yüksek seviyesine ulaşmıştır (Tablo 12).

Tablo 12. Türkiye’nin ülkelere göre taze kayısı ihracatı (ton)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Rusya Federasyonu	25.744	37.448	56.243	37.923	34.694
Irak	19.877	17.110	24.856	15.629	15.925
Almanya	4.386	3.969	4.039	2.897	4.294
Suriye	749	1281	2.297	1.754	2.960
Ukrayna	2542	3.768	2.145	4.873	2.431
Romanya	3911	1.939	1.572	2.488	2.340
Suudi Arabistan	2.039	0	1288	980	1.370
Azerbaycan	644	407	645	284	827
Polonya	418	161	249	463	554
Gürcistan	373	266	317	341	459
Diğer	4.026	3.611	3.191	3.841	2.666
Toplam	64.709	69.960	96.842	71.472	68.518

Kaynak: Ek Tablo 14 Özel Ticaret Sisteminden 080910 GTİP kodu kullanılarak hesaplanmıştır.

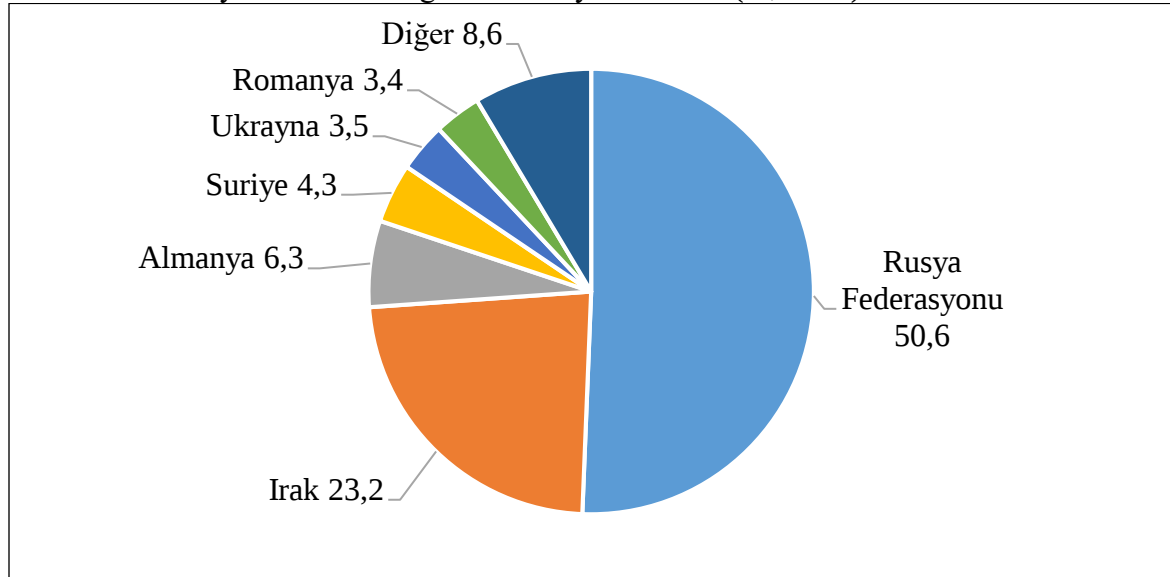
2024 yılında 68,5 bin ton taze kayısı ihracatı gerçekleşmiş ve yaklaşık 71 milyon dolar gelir elde edilmiştir. 2025 yılının ilk sekiz ayında ise taze kayısı ihracatı 54 bin ton ile 88 milyon dolar gelir sağlamıştır. Fakat bir önceki yılın aynı dönemine göre taze kayısı ihracatında yaklaşık %21 gerileme olmuştur. Ülkelere göre yapılan taze kayısı ihracatı incelendiğinde, son on yıllık süreçte genel olarak en fazla ihracat yapılan ülkeler değişmemiş olup son yıl verisi dikkate alındığında toplam ihracatın %88'i beş ülkeye gerçekleştirilmiştir. Bu ülkelerden ilk sırada yer alan Rusya Federasyonu'na yapılan taze kayısı ihracatının 2022 yılında 56,2 bin ton ile en yüksek seviyesine ulaştığı görülmektedir. Türkiye'nin 2024 yılında taze kayısı ihracatının 34,7 bin tonu Rusya

Federasyonu'na, 15,9 bin tonu Irak'a, 4,3 bin tonu ise Almanya'ya yapılmıştır (Tablo 12, Grafik 12).

Taze kayısı ihracatının yanı sıra üretilen kayısının büyük çoğunluğu kurutulmuş şekilde ihraç edilmektedir. Kuru kayısı, kuru meyve sektörümüzün önemli geleneksel ihraç ürünlerindendir. Dünyada her yıl değişmekle birlikte yaklaşık 125 ile 170 bin ton kuru kayısı ihracatı yapılmaktadır. Yine yıllara göre değişmekle birlikte dünya kuru kayısı ihracatının %45-75'i Türkiye tarafından gerçekleştirilmektedir (ITC, 2025).

Türkiye'de kayısı, "Gün Kuruğu" ve "Kükürtleme" yöntemi olmak üzere iki metotla kurutulmaktadır.

Grafik 12. Türkiye'nin ülkelere göre taze kayısı ihracatı (% , 2024)

Kaynak: Tablo 12

Kükürtleme işlemi sırasında kayısıda bulunan kükürt miktarı istenilen seviyenin üstünde olabilmektedir. Kuru kayısı ithal eden ülkelerin ithalatına izin verdikleri kükürt miktarı AB ülkelerinde 2000 ppm, ABD ve Avustralya'da 3000 ppm, Kanada'da 2500 ppm'dir. Resmî Gazetede 16.11.1997 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Gıda Kodeksi'ne göre

kuru kayısıda maksimum kalıntı kükürt miktarı 2000 ppm olarak belirlenmiştir. Kükürt miktarının yüksek olması ihracatta sorunlar yaşanmasına neden olmaktadır.

Kayısı üretiminde iklim şartlarından özellikle ilkbahar geç donlarından kaynaklanan olumsuzluklara rağmen üretimde yaşanan artışa paralel olarak, ihracatta da artış yaşanmaktadır. Yıllar

itibarıyla arz miktarına bağlı olarak ihracat miktarı ve oranları değişmektedir. Dünya kuru kayısı ihracatında ilk sırada yer alan Türkiye, 2024 yılında yaklaşık 408 milyon \$ karşılığında 76,5 bin ton kuru kayısı ihracatı gerçekleştirmiştir. 2025 yılı ilk sekiz ayında 35,6 bin ton kuru kayısı ihracatı

yapılmıştır (Ek Tablo 16). Fakat bir önceki yılın aynı dönemine göre kuru kayısı ihracatında yaklaşık %15,1 azalma olmuştur.

Tablo 13. Ülkelere göre kuru kayısı ihracat miktarı (ton)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
ABD	12.345	13.652	12.339	9.956	13.152
Fransa	6.992	7.425	6.152	6.230	6.389
Almanya	6.790	6.661	5.201	5.697	5.049
Ege Serbest Bölgesi	5.146	5.463	3.308	4.631	4.336
Birleşik Krallık	5.715	5.221	4.503	3.523	3.934
Avustralya	4.229	3.785	3.266	3.296	3.790
Brezilya	4.726	3.208	3.003	2.925	3.129
Cezayir	2.347	1.532	1.101	2.173	2.935
Rusya Federasyonu	4.476	3.969	4.500	4.188	2.633
Hollanda	3.043	3.346	2.797	2.766	2.497
Diğer	34.489	36.064	30.205	25.151	28.695
Toplam	90.299	90.325	76.375	70.535	76.539

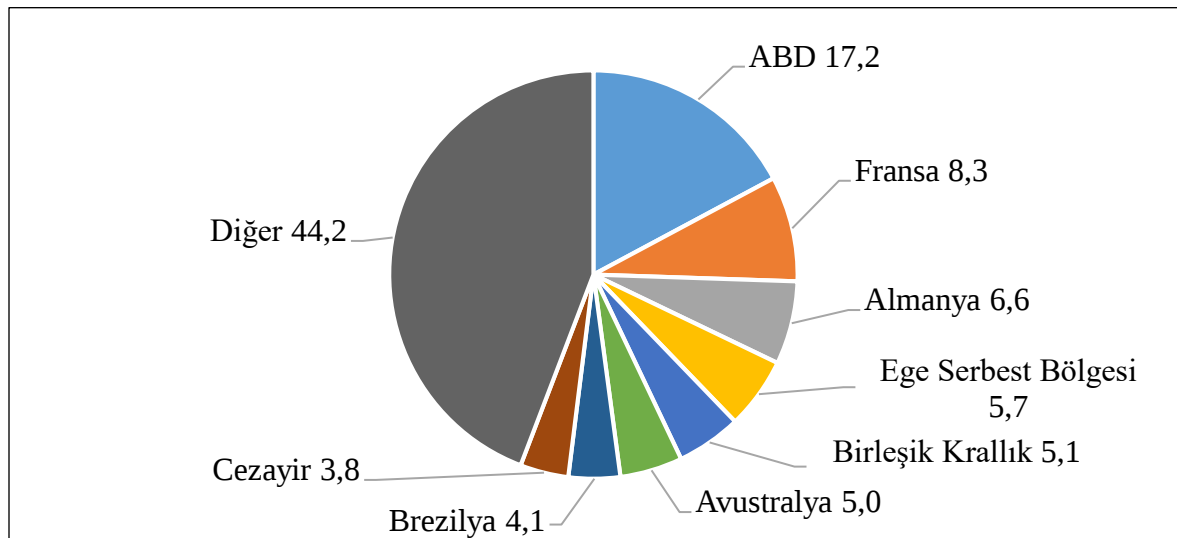
Kaynak: Ek Tablo 16

Özel Ticaret Sisteminden 081310 GTİP kodu kullanılarak hesaplanmıştır.

Türkiye 2024 yılı itibarıyla toplam kuru kayısı ihracatının %17,2'sini Amerika Birleşik Devletleri'ne, %8,3'ünü Fransa'ya, %6,6'sını Almanya'ya, %5,7'sini Ege Serbest Bölgesi'ne yapmıştır (Grafik 13).

Türkiye taze ve kuru kayısıda önemli ihracatçı ülke olması nedeniyle ithalat miktarı yok denecek kadar düşüktür.

Grafik 13. Türkiye'nin ülkelere göre kuru kayısı ihracatı (% , 2024)

Kaynak: Tablo 1

4. GENEL DEĞERLENDİRME

Dünya nüfusu dikkate alındığında kişi başına düşen taze kayısı miktarı yaklaşık 0,5 kg gibi çok düşük düzeydedir. Dünya kuru kayısı üretiminde birinci sırada yer alan Türkiye gerek gen kaynakları ve gerekse üretim alanları bakımından büyük bir potansiyele sahip olup hem ağaç sayısı hem de üretim miktarı sürekli artış göstermektedir. Üretilen kayısının önemli bir bölümü kuru kayısı olarak değerlendirilmektedir. Kurutmalık dışında kalan kayısının bir bölümü taze kayısı olarak ihraç edilirken kalan kısmı genellikle sofralık ve meyve suyu sanayinde değerlendirilerek iç piyasada tüketilmektedir.

Üretimde sürdürülebilirliği sağlayabilmek için kayısı üretiminde ilkbahar geç donlarından kaynaklanan üretim kaybı ve fiyat istikrarsızlığına karşı yeni tesis edilecek kayısı bahçelerinin don riski az olan alanlarda kurulması önem arz etmektedir. Riskli alanlarda ise alternatif ürünlerin teşvik edilmesi ve don riski bulunan alanlarda kurulmuş kayısı bahçelerinde rüzgâr fanları, damla sulama ve yağmurlama sulama yöntemleriyle de don riski azaltılabilir.

Bir başka açıdan ilkbahar geç donlarının etkisini azaltmak için ıslah çalışmaları ile erken-geç olgunlaşma ve geç çiçek açan çeşitlerin geliştirilmesine öncelik verilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Yine kayısı üretiminde hastalık ve zararlılara karşı etkin entegre ürün yönetimi prensiplerinde

çalışmaların yürütülmesine olanak sağlanmalıdır.

2025 yılında yaşanan zirai don hadisesi nedeni ile özellikle kuru kayısıda 2026/27 yılı sezon başına kadar hem fiyatlarda hem de ihracatta dalgalanmalar yaşanacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye kayısı üretiminde Malatya önemli bir üretim merkezidir. “Malatya kayısı”nın AB tarafından coğrafi işaret olarak tescil almış olmasının işlenmiş ve özel nitelikli (niş) kayısının pazarlanmasında ürünü farklılaştırıcı bir araç olacağı düşünülmektedir.

Kuru kayısıda üretici lehine politikalarla piyasalardaki istikrarı sağlamak, üreticilerin sağlıklı depo ihtiyacını gidermek ve kuru kayısı ihracat değerini korumak amacıyla 2024 yılı kayısı ürünü için Toprak Mahsulleri Ofisi alım fiyatı açıklamıştır. Lisanslı depo, kurutulmuş kayısı için uygun depolama koşulları sağlayamadığından kısa sürede ürünü elden çıkaracak olan üreticiye önemli bir alternatif olmuş ve kuru kayısı lisanslı deposu üreticiye ürününü uygun koşullarda depolama sağlayarak istediği zaman ürününü piyasaya arz etme imkânı sunmaktadır. TMO depoya ürün alım miktarını artırmak için kuru kayısının lisanslı depoya alınma kriterlerinin yeniden gözden geçirilerek kuru kayısıda referans yetkili sınıflandırıcı mekanizmanın kurulması gerekmektedir.

EK TABLOLAR

Ek Tablo 1. Ülkelere göre dünya kayısı üretim alanı (ha)

Ülkeler	2000	2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023
Türkiye	89.800	92.700	108.053	122.160	132.748	134.879	141.851	144.941
İran (İslam Cumhuriyeti)	28.692	40.794	81.290	54.500	53.669	44.141	53.189	56.137
Özbekistan	17.000	24.000	35.500	52.258	44.262	36.208	39.332	42.936
Cezayir	13.390	22.888	49.495	38.857	29.719	27.185	29.765	28.965
Afganistan	5.754	7.223	8.320	9.116	17.481	27.082	26.731	22.008
Çin, anakara	7.000	11.000	15.250	17.953	17.924	18.081	18.134	18.046
İspanya	23.487	19.249	18.333	18.822	19.780	19.440	18.430	18.010
İtalya	15.340	17.318	19.543	18.718	17.810	17.740	17.450	17.360
Pakistan	12.909	28.884	29.648	25.746	15.934	14.515	14.092	13.830
Japonya	17.400	17.800	16.900	15.900	14.100	13.800	13.500	13.200
Suriye Arap Cumhuriyeti	12.420	13.330	13.700	13.752	13.984	13.993	13.707	13.043
Rusya Federasyonu	18.000	19.000	11.000	11.300	12.734	13.924	14.842	12.919
Ermenistan	3.300	8.031	7.928	9.242	10.551	10.923	11.487	11.407
Tacikistan	9.000	8.200	10.000	11.713	11.175	11.123	11.117	11.138
Fransa	14.992	14.160	13.797	12.014	12.080	11.880	11.360	11.120
Yunanistan	5.427	5.697	5.802	7.314	12.240	8.960	9.360	9.500
Kırgızistan	7.200	7.300	8.000	8.000	8.451	8.444	8.509	8.468
Fas	13.921	12.000	12.244	12.426	10.594	10.528	9.288	8.356
Tunus	9.720	8.850	5.982	6.970	7.168	7.163	6.843	6.606
Sırbistan	-	-	3.500	5.471	5.985	6.023	6.092	6.011
Macaristan	9.400	5.823	4.285	4.708	5.940	6.050	5.820	5.580
Mısır	4.960	7.500	6.241	6.050	3.850	4.550	5.385	5.492
Hindistan	3.466	4.016	4.826	5.021	5.290	5.319	5.361	5.323
Ukrayna	11.600	9.900	9.200	8.200	7.300	7.400	6.000	5.300
Libya	3.300	3.553	4.250	4.644	4.650	4.610	4.565	4.754
Irak	4.609	4.993	4.850	2.718	6.520	6.350	5.978	4.572
Kazakistan	1.800	1.800	2.500	3.371	4.345	4.331	4.345	4.230
Moldova Cumhuriyeti	2.119	1.871	2.001	2.971	3.599	3.610	3.821	3.816
Azerbaycan	1.260	1.626	2.484	2.875	3.366	3.496	3.731	3.809
Lübnan	5.475	6.400	4.516	4.496	3.810	3.760	3.691	3.479
Diğer	62.641	54.523	44.546	43.095	37.435	39.650	38.787	34.003
Dünya	435.382	480.429	563.984	560.381	554.494	545.158	562.563	554.359

Kaynak: FAO, 2025

Ek Tablo 2. Ülkelere göre dünya kayısı üretimi (bin ton)

Ülkeler	2000	2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023
Türkiye	530	860	450	680	833	800	803	750
Özbekistan	68	170	325	606	529	425	451	501
İran (İslam Cumhuriyeti)	250	276	388	252	316	257	306	318
İtalya	201	233	253	218	173	190	230	207
Cezayir	56	145	198	293	187	190	206	201
Afganistan	43	50	67	88	132	207	171	155
Pakistan	126	197	190	173	124	159	204	135
Fransa	131	177	143	159	85	55	128	128
Ermenistan	37	113	30	116	53	87	114	114
İspanya	142	137	79	154	129	115	81	108
Yunanistan	84	74	63	95	126	77	112	98
Japonya	121	123	92	98	71	105	97	96
Rusya Federasyonu	67	72	51	60	73	79	85	75
Mısır	63	73	93	95	66	66	69	74
Fas	120	104	135	104	93	78	68	59
Suriye Arap Cumhuriyeti	79	66	62	40	35	34	58	55
Çin, anakara	25	45	45	54	53	54	53	53
Ukrayna	102	94	77	65	69	57	50	41
Tunus	28	26	24	33	38	38	37	36
Kazakistan	7	9	12	18	23	24	24	34
Türkmenistan	17	28	34	34	34	34	34	34
Lübnan	20	32	21	33	34	35	34	33
Amerika Birleşik Devletleri	88	74	60	38	28	36	26	33
Tacikistan	10	12	21	32	32	32	31	31
Azerbaycan	13	16	19	24	29	29	30	30
Sırbistan	0	0	23	28	30	31	44	29
Arjantin	24	26	26	27	28	27	28	28
Libya	17	18	22	26	26	26	26	27
Kırgızistan	20	13	21	24	27	27	27	27
Güney Afrika	56	60	44	48	22	40	29	25
Diğer	319	304	236	223	201	210	236	193
Dünya	2.863	3.626	3.303	3.936	3.699	3.622	3.892	3.728

Kaynak: FAO, 2025

Ek Tablo 3. Ülkelere göre dünya kayısı verimi (kg/ha)

Ülkeler	2000	2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023
Arnavutluk	2.016	5.000	12.676	15.253	14.951	14.657	15.110	15.751
Amerika Birleşik Devletleri	10.658	13.131	12.247	9.707	8.271	12.255	10.354	13.519
Mısır	12.624	9.733	14.854	15.675	17.216	14.551	12.828	13.486
Ürdün	5.837	8.524	7.568	11.685	13.089	11.758	11.401	13.338
Türkmenistan	11.333	10.370	12.885	12.904	12.617	12.538	12.493	12.426
Romanya	6.469	12.626	9.092	11.827	13.187	13.979	11.990	12.094
İtalya	13.127	13.447	12.940	11.624	9.735	10.686	13.185	11.935
Özbekistan	4.000	7.083	9.155	11.596	11.954	11.731	11.473	11.658
Arjantin	11.034	11.064	11.029	11.412	11.564	11.538	11.552	11.564
Fransa	8.724	12.510	10.380	13.266	7.058	4.595	11.275	11.491
İsrail	9.909	8.199	10.801	9.306	8.850	7.799	11.265	11.139
Yunanistan	15.412	12.921	10.807	12.962	10.265	8.542	11.992	10.348
Bosna Hersek	9.537	10.440	9.621	9.742	9.692	9.742	9.779	10.300
Ermenistan	11.127	14.044	3.784	12.587	5.041	7.955	9.887	10.037
Kuzey Makedonya	13.893	8.469	8.833	9.463	10.084	9.719	9.797	9.874
Pakistan	9.752	6.829	6.414	6.717	7.793	10.956	14.478	9.766
Lübnan	3.653	4.969	4.644	7.394	8.953	9.176	9.285	9.450
Peru	4.125	3.000	2.890	4.102	5.042	5.391	5.702	8.603
Güney Afrika	10.496	13.209	9.107	8.849	8.408	8.406	8.338	8.269
Madagaskar	9.130	8.884	8.500	8.275	8.246	8.255	8.160	8.220
Kazakistan	3.744	5.183	4.932	5.221	5.314	5.519	5.572	8.042
Azerbaycan	10.329	9.945	7.749	8.338	8.609	8.400	8.118	7.997
Ukrayna	8.802	9.515	8.391	7.915	9.518	7.681	8.285	7.693
Kanada	5.129	9.860	6.878	9.669	7.114	8.091	8.100	7.648
Şili	11.609	9.565	10.214	9.008	8.001	7.513	7.481	7.450
Japonya	6.966	6.910	5.468	6.157	5.043	7.580	7.156	7.235
İsviçre	13.343	8.573	11.887	11.797	11.158	4.535	11.169	7.202
Yeni Zelanda	9.750	7.663	7.520	7.482	7.247	7.235	7.193	7.153
Fas	8.591	8.633	11.020	8.366	8.779	7.452	7.322	7.063
Afganistan	7.445	6.871	8.000	9.619	7.539	7.662	6.379	7.062
Cezayir	4.209	6.339	4.010	7.553	6.302	6.979	6.921	6.925
İspanya	6.067	7.126	4.294	8.164	6.507	5.901	4.388	6.022
Türkiye	5.902	9.277	4.165	5.567	6.278	5.931	5.661	5.175
Dünya	6.123	6.750	5.993	9.294	6.166	6.481	7.044	5.889

Kaynak: FAO, 2025

Ek Tablo 4. Ülkelere göre dünya taze kayısı ihracat miktarı (ton)

Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023	2024
İspanya	80.111	96.026	97.067	59.513	75.768	95.409
Türkiye	55.337	64.733	69.959	96.842	71.472	68.522
Özbekistan		74.534	9.607	5.969	68.805	64.806
İtalya	24.551	17.451	31.568	45.516	27.287	32.991
Yunanistan	10.013	21.544	15.081	21.460	25.731	25.490
Afganistan	4.559	15.483	10.687	28.581	19.422	15.055
Fransa	53.103	11.461	13.919	14.554	27.618	13.225
Moldova Cumhuriyeti	2.456	2.001	4.819	6.885	3.564	11.728
Kazakistan	472	11.386	1.778	120	1.663	11.293
Ürdün	6.344	3.898	12.855	10.127	11.979	10.181
Ermenistan	16.510	4.819	5.035	5.743	5.300	5.729
Amerika Birleşik Devletleri	5.689	4.071	6.362	5.217	5.342	4.810
Tacikistan	223	3.751	2.156	3.562	8.921	4.774
Güney Afrika	3.683	2.465	2.748	3.603	2.776	4.356
Avusturya	1.488	1.999	2.260	2.646	1.981	2.783
Hollanda	4.281	3.046	3.021	2.477	2.209	2.678
Sırbistan	1.519	2.446	2.729	7.356	8.372	2.482
Kırgızistan	7.607	10.228	4.781	8.122	2.500	2.265
Azerbaycan	64	780	2.064	2.603	4.754	2.216
Macaristan	2.169	575	611	1.684	501	2.121
Suriye Arap Cumhuriyeti	985	2.196	1.534	2.894	2.395	1.688
Şili	566	923	656	1.036	702	1.557
Almanya	3.971	2.857	2.498	2.024	1.792	1.461
Belçika	3.173	1.051	1.418	1.496	1.659	1.384
Çek Cumhuriyeti	328	268	407	307	1.050	1.107
Lübnan	1.803	3.556	1.860	3.103	553	951
Kuzey Makedonya	236	451	164	1.434	1.433	885
Letonya	607	293	283	548	645	667
Hırvatistan	58	207	268	381	540	509
Çin	993	0	0	0	0	479
Diğer	30.906	25.916	18.460	21.026	19.575	4.121
Dünya	323.805	390.415	326.655	366.829	406.309	397.723

Kaynak: ITC, 2025

Ek Tablo 5. Ülkelere göre dünya taze kayısı ihracat değeri (bin \$)

Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023	2024
İspanya	127.654	169.734	194.062	117.951	155.075	182.699
Türkiye	39.236	55.640	61.839	82.571	58.634	70.606
Özbekistan		49.086	8.246	5.927	45.225	62.273
İtalya	41.936	36.410	68.222	81.519	56.938	61.900
Fransa	97.123	29.495	37.882	31.443	48.718	32.372
Yunanistan	11.683	23.797	19.031	22.255	33.145	31.021
Güney Afrika	5.998	4.653	5.883	7.151	6.095	11.056
Amerika Birleşik Devletleri	11.787	8.414	13.110	10.377	10.964	10.442
Moldova Cumhuriyeti	1.232	968	2.929	4.016	2.924	9.774
Avusturya	3.026	4.929	5.468	7.545	6.569	8.493
Ermenistan	5.322	3.864	5.667	8.813	6.154	7.485
Hollanda	7.713	6.469	7.077	5.551	5.585	7.126
Afganistan	3.193	12.390	3.732	12.558	9.294	6.400
Ürdün	17.021	7.143	25.042	17.875	23.089	5.453
Belçika	7.378	3.345	3.738	3.965	5.232	4.871
Almanya	7.505	6.131	6.039	4.045	3.839	3.314
Şili	1.117	1.794	1.312	2.106	1.281	3.039
Sırbistan	1.300	2.703	3.418	5.625	7.802	2.994
Macaristan	3.170	1.089	1.049	2.214	1.025	2.855
Azerbaycan	41	819	2.520	3.422	4.945	2.685
Lübnan	799	1.580	2.157	4.051	1.065	2.221
Tacikistan	62	863	415	1.082	2.501	2.055
Avustralya	2.055	2.942	1.578	549	1.114	1.721
Kırgızistan	1.430	1.552	1.654	3.399	1.825	1.670
Çek Cumhuriyeti	567	489	941	587	1.484	1.520
Kuzey Makedonya	158	593	252	1.790	1.605	1.235
Letonya	950	519	677	974	1.210	1.234
Suriye Arap Cumhuriyeti	1.210	2.156	1.832	1.751	1.295	1.171
Yeni Zelanda	3.414	2.378	652	705	198	1.027
Hırvatistan	90	322	468	474	826	800
Diğer	28.301	28.241	22.549	25.901	25.358	6.591
Dünya	432.471	470.508	509.441	478.192	531.014	548.103

Kaynak: ITC, 2025

Ek Tablo 6. Ülkelere göre dünya taze kayısı ithalat miktarı (ton)

Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023	2024
Rusya Federasyonu	43.741	64.874	49.506	79.396	100.397	110.283
Almanya	59.616	46.761	47.356	52.344	49.930	52.783
Fransa	20.476	21.351	18.647	11.600	11.778	19.210
İtalya	32.133	16.776	13.456	8.402	20.030	16.804
Irak	18.956	32.690	23.229	31.294	24.439	16.041
Kazakistan	7.965	35.614	8.438	3.799	13.414	14.292
Avusturya	10.523	10.415	10.564	11.569	13.140	14.066
Pakistan	6.519	14.992	10.092	27.793	17.752	13.929
Polonya	5.461	6.972	7.902	9.212	11.187	11.701
Romanya	3.123	8.902	6.717	9.903	11.436	11.353
Suudi Arabistan	8.381	10.808	9.138	14.026	14.371	11.293
Çek Cumhuriyeti	6.019	6.041	6.172	8.230	6.816	9.168
Birleşik Krallık	8.923	7.951	6.617	7.781	6.424	7.402
İsviçre	9.421	7.980	10.371	6.484	8.004	7.166
Ukrayna	842	8.176	8.028	6.686	9.309	6.369
Belçika	7.023	4.787	5.516	4.583	4.835	5.373
Hollanda	6.016	5.061	4.810	4.953	4.277	4.928
Bulgaristan	1.626	3.916	2.907	5.618	5.547	4.334
Hırvatistan	1.661	2.075	2.752	3.209	3.686	3.764
Portekiz	2.432	3.105	2.948	2.039	3.004	3.170
Slovakya	1.490	1.860	-	-	3.041	3.033
Suriye Arap Cumhuriyeti	665	786	1.392	2.301	1.757	2.963
Belarus	8.035	1.793	2.075	2.554	1.615	2.743
Kırgızistan	43	4.036	1.947	764	3.674	2.713
Azerbaycan	22	2.012	1.420	809	437	2.687
Kanada	3.004	2.840	3.232	2.428	2.547	2.297
Gürcistan	877	791	727	1.135	1.988	2.208
Macaristan	1.030	1.332	1.281	1.731	2.744	2.150
Sırbistan	235	589	569	340	496	1.878
Slovenya	1.863	1.683	1.981	2.143	2.161	1.848
Diğer	34.057	26.534	28.650	31.670	28.706	25.569
Dünya	312.178	363.503	298.440	354.796	388.942	393.518

Kaynak: ITC, 2025

Ek Tablo 7. Ülkelere göre dünya taze kayısı ithalat değeri (bin \$)

Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023	2024
Almanya	109.948	102.691	114.187	110.300	116.432	123.079
Rusya Federasyonu	36.344	57.390	55.841	80.876	76.078	91.701
Fransa	36.279	35.551	37.434	22.326	25.194	33.917
Avusturya	19.634	21.059	23.627	21.514	28.970	32.171
İtalya	43.338	24.957	20.695	13.976	28.687	27.905
Polonya	7.943	11.425	15.134	14.340	19.915	21.665
Birleşik Krallık	20.469	18.534	17.362	21.184	17.663	20.910
İsviçre	23.732	20.751	31.405	17.320	22.280	20.327
Çek Cumhuriyeti	7.701	10.242	13.201	13.599	13.673	17.023
Irak	6.615	21.469	13.679	10.472	13.076	16.439
Romanya	3.355	10.779	9.692	11.008	14.575	13.949
Belçika	15.921	11.767	14.638	11.235	12.365	13.938
Kazakistan	12.879	14.610	4.968	3.945	11.338	12.546
Hollanda	10.415	8.418	8.945	8.662	8.557	10.447
Kanada	8.331	7.152	8.342	7.610	8.644	8.501
Suudi Arabistan	6.643	7.559	10.302	10.340	9.708	7.956
Ukrayna	895	7.818	6.427	6.138	9.346	7.615
Hırvatistan	2.227	3.043	4.755	4.362	6.262	6.258
Slovakya	2.120	3.325	4.049	4.170	5.687	5.510
Portekiz	3.095	4.402	4.492	3.242	4.872	4.611
Pakistan	8.491	11.569	2.933	11.057	5.893	4.127
Birleşik Arap Emirlikleri	5.262	4.845	5.312	6.051	4.199	3.767
Azerbaycan	5	2.717	1.767	1.003	538	3.686
İsveç	3.332	3.358	3.612	2.657	3.217	3.647
Slovenya	2.901	3.051	4.029	3.343	4.079	3.541
Macaristan	1.204	2.093	2.270	2.078	4.061	3.530
Amerika Birleşik Devletleri	1.586	1.943	2.562	3.373	2.853	3.183
Bulgaristan	810	2.258	1.940	3.773	3.320	3.135
Belarus	8.263	2.322	2.559	2.741	1.986	2.735
Kuveyt	6.555	7.287	6.570	3.459	5.486	2.600
Diğer	39.555	36.095	41.524	40.975	43.396	42.326
Dünya	455.848	480.480	494.253	477.129	532.350	572.745

Kaynak: ITC, 2025

Ek Tablo 8. Ülkelere göre dünya kuru kayısı ihracat miktarı (ton)

Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023	2024
Türkiye	65.267	88.074	87.740	74.567	69.854	76.439
Tacikistan	19.991	11.110	20.566	20.854	34.098	29.611
Özbekistan		11.804	4.940	2.676	12.999	19.327
Afganistan	0	6.764	13.333	22.334	31.015	18.961
İspanya	2.339	2.884	2.222	2.590	2.857	3.369
Fransa	1.236	1.323	1.412	1.283	1.710	2.138
Almanya	1.503	1.958	2.063	1.701	2.030	1.838
Kazakistan	4.653	74	1.626	973	1.126	1.411
İran İslam Cumhuriyeti	710	1.346	2.180	2.864	5.588	1.344
Hollanda	1.240	1.478	1.780	1.570	1.591	1.337
Kırgızistan	317	13.277	10.850	3.023	1.051	1.293
Amerika Birleşik Devletleri	1.189	1.389	1.805	1.412	1.097	1.108
Güney Afrika	1.039	769	1.087	1.071	1.003	1.038
Kanada	153	255	257	430	443	709
Yunanistan	139	333	382	643	771	531
Litvanya	354	363	333	181	437	462
Gambiya	0	0	0	74	295	389
Slovakya	92	182	168	294	450	370
İtalya	306	588	717	622	418	336
Birleşik Arap Emirlikleri	274	342	436	443	553	262
Pakistan	482	367	354	227	305	212
Çek Cumhuriyeti	1.190	159	146	88	91	137
Letonya	432	207	163	93	98	132
Polonya	169	260	210	142	149	125
Belçika	171	164	166	119	94	118
Bulgaristan	2	90	505	209	167	111
Suriye Arap Cumhuriyeti	119	209	296	398	163	104
Birleşik Krallık	516	332	231	304	72	93
Danimarka	104	117	143	141	84	89
Hindistan	3	25	42	71	95	87
Diğer	37.037	10.716	5.253	1.223	1.282	795
Dünya	141.027	156.959	161.406	142.620	171.986	164.276

Kaynak: ITC, 2025

Ek Tablo 9. Ülkelere göre dünya kuru kayısı ihracat değeri (bin \$)

Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023	2024
Türkiye	302.689	260.331	338.351	393.880	395.533	404.491
Özbekistan	-	16.798	6.574	5.803	19.764	29.694
Afganistan	0	15.846	22.028	30.136	36.132	26.528
Tacikistan	4.617	4.628	9.883	15.119	17.576	19.184
Fransa	10.062	6.878	8.414	9.535	13.367	15.674
Almanya	11.186	9.261	11.495	10.173	14.046	12.784
Hollanda	6.517	6.010	9.087	10.052	11.846	10.181
İspanya	4.096	4.785	4.041	4.690	6.063	6.515
Güney Afrika	5.636	5.375	6.060	5.848	5.013	6.145
Amerika Birleşik Devletleri	7.829	5.547	8.052	6.135	4.790	5.000
İran İslam Cumhuriyeti	1.642	2.619	4.712	6.509	14.011	4.499
İtalya	2.264	3.315	4.447	3.762	3.764	2.927
Slovakya	639	851	967	2.112	3.593	2.410
Kanada	508	1.048	1.265	1.688	1.287	1.999
Litvanya	1.343	1.075	1.436	1.221	2.205	1.944
Yunanistan	498	806	1.372	1.759	2.083	1.842
Birleşik Arap Emirlikleri	1.071	1.339	1.557	2.233	1.829	1.383
Kırgızistan	331	5.830	9.755	2.672	1.168	1.030
Çek Cumhuriyeti	1.205	637	795	611	724	1.003
Polonya	718	1.035	1.091	958	1.023	908
Letonya	1.105	678	654	636	673	815
Danimarka	671	748	764	1.033	755	687
Pakistan	1.638	777	852	572	722	684
Birleşik Krallık	3.738	1.485	1.050	702	544	655
Belçika	978	717	850	645	600	618
Sırbistan	19	379	360	373	400	564
Çin	6.829	327	698	599	843	468
İsviçre	429	249	92	208	433	442
Hindistan	22	101	183	331	367	434
Bulgaristan	11	279	1.551	864	483	427
Diğer	21.632	8.403	9.938	6.711	4.952	3.930
Dünya	399.923	368.157	468.374	527.570	566.589	565.865

Kaynak: ITC, 2025

Ek Tablo 10. Ülkelere göre dünya kuru kayısı ithalat miktarı (ton)

Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023	2024
Amerika Birleşik Devletleri	11.746	13.663	15.694	18.164	14.719	19.311
Kazakistan	25.501	4.881	16.231	20.248	22.776	15.280
Rusya Federasyonu	6.286	11.516	9.859	12.131	11.883	12.507
Irak	1.610	9.049	4.922	3.276	9.300	9.657
Pakistan	443	1.347	3.768	6.300	14.792	8.104
Fransa	5.844	8.659	9.067	7.080	7.485	7.954
Almanya	5.463	8.190	8.648	6.582	7.727	7.549
Çin	1.273	4.526	5.870	8.349	12.787	7.475
Birleşik Krallık	7.256	8.224	7.324	7.316	6.021	6.759
Hindistan	3.841	3.769	4.472	5.649	6.085	5.629
Türkiye	817	2.438	1.995	1.554	8.824	5.002
Hollanda	2.677	3.970	4.182	3.930	4.184	3.624
Ukrayna	1.354	5.830	4.751	1.907	3.429	3.522
Avustralya	3.991	4.683	3.123	3.311	3.307	3.394
Brezilya	2.533	4.611	3.670	2.850	3.037	3.297
Cezayir	1.397	2.347	1.553	1.111	2.481	2.972
Polonya	2.102	2.834	2.495	2.061	2.256	2.882
Kanada	1.647	2.325	2.464	2.689	2.217	2.252
İtalya	1.413	1.986	2.208	1.789	1.917	2.076
Azerbaycan	346	1.238	1.891	1.495	1.603	1.957
İspanya	2.022	1.468	1.780	1.647	1.785	1.702
Belarus	865	4.726	2.975	590	926	1.639
Birleşik Arap Emirlikleri	1.155	1.183	1.247	1.406	1.415	1.448
Özbekistan	-	96	190	2.677	1.669	1.391
İsviçre	1.051	1.156	1.216	1.117	1.253	1.214
Fas	43	827	770	672	564	967
Yeni Zelanda	1.163	1.077	1.121	1.117	950	879
İsrail	1.155	1.441	1.708	1.373	1.448	854
Belçika	904	1.113	1.079	814	1.053	854
Çek Cumhuriyeti	667	794	806	739	628	778
Diğer	16.371	17.228	21.088	19.086	16.870	14.793
Dünya	112.936	137.195	148.167	149.030	175.391	157.722

Kaynak: ITC, 2025

Ek Tablo 11. Ülkelere göre dünya kuru kayısı ithalat değeri (bin \$)

Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023	2024
Amerika Birleşik Devletleri	51.259	44.952	65.229	88.017	78.642	90.571
Almanya	32.423	32.085	39.537	35.382	49.525	46.559
Fransa	33.822	29.578	38.255	41.505	46.038	45.701
Birleşik Krallık	40.379	25.666	28.192	40.374	36.583	39.643
Rusya Federasyonu	12.766	18.005	20.800	32.699	36.724	31.508
Hollanda	14.231	13.335	17.366	20.448	24.182	21.194
Türkiye	4.828	6.406	8.558	7.103	33.688	20.898
Avustralya	21.300	14.332	12.324	16.662	18.425	17.923
Brezilya	14.058	14.414	14.530	18.600	18.867	17.442
Hindistan	14.017	11.177	12.807	17.066	17.611	15.913
Polonya	9999	8941	10.042	11.791	13.398	13.919
Cezayir	6071	6.040	4.975	5.125	10.100	13.507
Kanada	10.021	7.830	10.322	16.567	13.879	13.477
İtalya	8.278	7.914	11.248	11.693	13.192	12.876
İspanya	11.521	5.683	8.332	10.540	11.865	10.201
Çin	1.436	4.799	6.498	9.549	16.438	9.496
İsviçre	7539	6090	7.109	7.545	9.382	8.855
Kazakistan	13.629	2.669	6.733	20.425	15.808	8.576
Irak	2.923	6.839	5.212	5.747	10.018	7.695
Birleşik Arap Emirlikleri	3.467	2.554	3.325	5.324	4.218	7.622
Azerbaycan	262	2504	5136	4.562	5.137	6.470
Fas	197	2.191	2.347	3.150	3.507	6.009
Belçika	5.169	4022	4.804	4.902	6.067	6.007
İsrail	6.038	4.977	7.186	8.715	9.556	5.655
Ukrayna	3394	5219	5347	2.680	4.813	5.083
Japonya	3.506	3.876	4.282	5.114	4.625	5.052
Çek Cumhuriyeti	2.936	3.023	3.577	4.050	4.006	4.763
Yeni Zelanda	6.393	3.376	4.307	5.818	5.355	4.585
Yunanistan	2.443	2.495	4.290	4.998	5.494	4.495
İsveç	6759	3.845	4.485	6.129	4.492	3.875
Diğer	62.732	61.896	72.112	75.859	77.489	72.379
Dünya	413.796	366.733	449.267	548.139	609.124	577.949

Kaynak: ITC, 2025

Ek Tablo 12. Türkiye'nin illere göre kayısı ağaç sayısı, alanı, verim ve üretim miktarı (2024)

	Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı (Adet)	Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı (Adet)	Toplu Meyveliklerin Alanı (Dekar)	Verim (Kg/ Ağaç)	Üretim Miktarı (Ton)
Malatya	8.425.928	1.194.111	944.900	82	690.730
Mersin	2.955.034	1.009.769	103.088	53	157.564
Elâzığ	1.130.510	188.160	110.489	59	66.604
Hatay	1.036.580	181.845	31.357	48	49.446
Kahramanmaraş	1.849.494	14.245	109.060	25	46.390
Isparta	665.436	211.577	29.201	68	45.341
Antalya	586.343	213.977	19.402	72	42.314
Iğdır	315.940	130.200	41.645	125	39.534
Kayseri	324.306	16.678	6.323	65	21.030
Sivas	305.363	232.096	25.055	54	16.483
Nevşehir	287.553	60.799	12.827	39	11.103
Manisa	205.237	198.237	10.114	52	10.693
Adana	208.965	86.999	7.432	42	8.845
Çanakkale	129.050	86.375	6.168	40	5.119
Niğde	120.680	8.020	4.950	42	5.045
Kars	137.915	28.657	13.704	35	4.838
İzmir	121.560	39.206	4.109	34	4.165
Erzincan	115.427	40.785	4.201	35	4.042
Karaman	108.250	21.400	2.710	35	3.817
Aydın	117.525	53.549	2.592	32	3.740
Konya	150.233	35.917	1.830	24	3.598
Denizli	85.452	123.555	6.608	40	3.453
Afyonkarahisar	58.300	7.775	1.964	51	2.997
Ankara	122.317	70.964	3.957	22	2.640
Van	78.663	97.824	5.123	32	2.497
Osmaniye	24.751	2.155	652	53	1.304
Muğla	42.555	6.123	471	28	1.212
Aksaray	59.643	10.621	251	20	1165
Gaziantep	40.635	4.450	1586	27	1098
Erzurum	45.540	11.232	701	21	950
Diğer	570.695	260.923	11.087	-	11.243
Türkiye	20.425.880	4.648.224	1.523.557	62	1.269.000

Kaynak: TÜİK, 2025a

Ek Tablo 13. Türkiye'nin illere göre zerdali ağaç sayısı, alanı, verim ve üretim miktarı (2024)

	Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı (Adet)	Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı (Adet)	Toplu Meyveliklerin Alanı (Dekar)	Verim (Kg/Ağaç)	Üretim Miktarı (Ton)
Nevşehir	146.083	26.220	4320	36	5.321
Kayseri	153.840	689	5	29	4.412
Malatya	42.207	2.099	220	63	2.657
Erzincan	65.413	42.997	1.968	37	2.424
Ankara	38.215	6.650	0	28	1.085
Elâzığ	20.445	4.052	673	43	878
Niğde	18.270	0	800	42	760
Bitlis	16.320	6918	727	38	622
Aksaray	24.351	881	181	19	453
Eskişehir	17.813	1.430	0	15	268
Afyonkarahisar	5.280	310	0	43	226
Burdur	10.420	1255	8	21	219
Gümüşhane	9.323	1.834	78	22	204
Aydın	6.585	260	0	27	178
Yozgat	10.370	605	5	14	148
Karaman	4.200	0	0	35	147
Isparta	4.010	380	3	35	140
Çanakkale	3.687	143	2	31	116
Hakkâri	6.297	6110	31	18	112
Manisa	5.301	0	0	19	101
Çorum	6.737	795	1	15	101
Hatay	4.000	450	0	25	100
Uşak	2.311	526	1	34	78
Kırıkkale	4.725	1145	1	16	77
Kırşehir	6.050	40	10	13	77
İzmir	2.605	0	0	20	52
Amasya	2.608	548	0	20	51
Adıyaman	3.100	80	0	16	49
Çankırı	3.134	180	0	13	41
Denizli	1.400	0	0	26	37
Diğer	13.817	3.229	76	-	266
Türkiye	658.917	109.826	9.110	32	21.400

Kaynak: TÜİK, 2025a

Ek Tablo 14. Türkiye'nin ülkelere göre taze kayısı ihracat miktarı (ton)

Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
Rusya Federasyonu	28.795	25.744	37.448	56.243	37.923	34.694	26.918
Irak	17.221	19.877	17.110	24.856	15.629	15.925	8.320
Almanya	2.887	4.386	3.969	4.039	2.897	4.294	1.808
Suriye	665	749	1281	2.297	1.754	2.960	245
Ukrayna	95	2542	3.768	2.145	4.873	2.431	5.984
Romanya	533	3911	1.939	1.572	2.488	2.340	4.652
Suudi Arabistan	2.345	2.039	0	1.288	980	1.370	328
Azerbaycan	332	644	407	645	284	827	43
Polonya	71	418	161	249	463	554	1.530
Gürcistan	176	373	266	317	341	459	114
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	114	170	135	161	281	373	300
Belarus	380	441	568	420	288	298	158
Birleşik Krallık	83	167	224	215	208	245	189
Letonya	10	339	105	240	617	207	538
Çekya	19	104	26	143	249	164	139
Hollanda	96	365	274	214	164	154	169
Singapur	100	182	110	110	89	120	49
Bosna-Hersek	17	44	19	0	93	96	109
Avusturya	42	172	120	310	486	86	165
Hırvatistan	0	133	91	90	127	71	226
Kosova	10	39	48	26	62	64	672
Kuveyt	133	184	84	32	9	41	53
Slovenya	0	49	0	5	8	32	39
Bulgaristan	134	201	183	6	180	31	603
Moldova	466	60	18	5	122	20	66
Macaristan	0	41	45	0	45	14	42
Sırbistan	7	24	18	0	58	8	220
Kuzey Makedonya	11	25	4	0	6	3	42
Diğer	595	1.285	1.540	1.213	749	638	282
Toplam	55.337	64.709	69.960	96.842	71.472	68.518	54.002

Kaynak: TÜİK, 2025b *2025 yılı verileri geçici olup ilk 8 aylık veridir. Özel Ticaret Sisteminden 080910 GTİP kodu kullanılarak hesaplanmıştır.

Ek Tablo 15. Türkiye'nin ülkelere göre taze kayısı ihracat değeri (000 \$)

Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
Rusya Federasyonu	21.971	25.237	34.902	57.850	31.968	29.457	28.253
Irak	5.062	8.459	7.553	4.118	2.897	16.347	27.912
Almanya	6.646	8.235	8.504	9.823	8.720	11.835	6.151
Romanya	663	4.199	2.736	1.628	3.500	2.646	8.814
Ukrayna	58	1.761	2.228	1.485	3.645	2.000	5.271
Suudi Arabistan	1.570	1.191	0	1.115	840	1.473	401
Polonya	178	475	231	582	582	842	3.317
Birleşik Krallık	190	275	467	495	530	743	679
Suriye	157	262	579	269	151	515	98
Belarus	217	427	615	650	399	413	322
Singapur	327	585	408	449	319	395	171
Hollanda	175	596	518	376	321	291	443
Letonya	10	389	125	284	712	273	979
Çekya	23	131	39	157	353	260	289
Kanada	0	12	0	88	128	255	119
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	98	131	91	87	125	220	267
Gürcistan	74	137	47	28	71	203	62
İsveç	1	197	295	191	191	199	109
Malezya	159	218	215	187	264	173	98
Avusturya	129	325	248	861	1.223	137	341
BAE	133	344	547	509	315	129	69
Hırvatistan	0	167	124	105	165	98	380
Bosna-Hersek	16	23	22	0	81	98	175
Kuveyt	110	142	81	82	25	67	92
Bulgaristan	133	166	246	6	207	53	1.001
Kosova	5	14	20	27	52	46	845
İsviçre	5	30	23	33	39	38	114
Moldova	358	53	22	11	114	25	78
Macaristan	0	47	75	1	56	13	67
Sırbistan	7	26	10	0	35	11	392
Diğer	762	1.386	866	1.074	605	1.349	493
Toplam	39.236	55.638	61.839	82.571	58.634	70.604	87.798

Kaynak: TÜİK, 2025b *2025 yılı verileri geçici olup ilk 8 aylık veridir. Özel Ticaret Sisteminden 080910 GTİP kodu kullanılarak hesaplanmıştır.

Ek Tablo 16. Türkiye'nin ülkelere göre kuru kayısı ihracat miktarı (ton)

Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
ABD	9.934	12.345	13.652	12.339	9.956	13.152	7.454
Fransa	5.042	6.992	7.425	6.152	6.230	6.389	3.748
Almanya	4.040	6.790	6.661	5.201	5.697	5.049	2.538
Ege Serbest Bölgesi	1.932	5.146	5.463	3.308	4.631	4.336	2.681
Birleşik Krallık	4.972	5.715	5.221	4.503	3.523	3.934	2.001
Avustralya	3.541	4.229	3.785	3.266	3.296	3.790	2.048
Brezilya	2.212	4.726	3.208	3.003	2.925	3.129	919
Cezayir	1.509	2.347	1.532	1.101	2.173	2.935	519
Rusya Federasyonu	5.491	4.476	3.969	4.500	4.188	2.633	1.195
Hollanda	2.124	3.043	3.346	2.797	2.766	2.497	1.333
Çin	154	1.834	3.513	3.721	2.224	2.132	793
Kanada	1.168	2.097	1.920	2.261	1.720	2.051	917
Kazakistan	592	66	1.046	1.888	1.927	1.997	621
Polonya	1.733	2.307	2.069	1.641	1.432	1.821	387
Ukrayna	925	3.393	2.831	1.264	1.647	1.633	818
İspanya	1.952	1.244	1.605	1.295	1.544	1.449	635
Mısır	2.501	1.782	2.470	2.099	499	1.242	107
İtalya	1.071	1.442	1.767	1.256	1.104	1.185	470
BAE	823	785	955	953	873	1.095	313
Hindistan	529	889	834	888	648	1.012	198
İsviçre	617	691	688	673	841	881	528
Fas	32	747	495	607	437	720	183
Azerbaycan	799	882	1.180	680	451	703	223
Yunanistan	423	615	844	669	660	655	327
Yeni Zelanda	660	876	757	651	691	586	389
Irak	693	1.493	529	571	387	498	258
Suudi Arabistan	656	542	10	283	641	458	308
Japonya	190	404	480	437	325	390	283
Filistin Devleti	0	6	6	7	0	362	125
Diğer	8.753	12.078	11.758	8.125	6.950	7.467	3.172
Toplam	65.267	90.299	90.325	76.375	70.535	76.539	35.568

Kaynak: TÜİK, 2025b *2025 yılı verileri geçici olup ilk 8 aylık veridir. Özel Ticaret Sisteminden 081310 GTİP kodu kullanılarak hesaplanmıştır.

Ek Tablo 17. Türkiye'nin ülkelere göre kuru kayısı ihracat değeri (000 \$)

Ülkeler	2015	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
ABD	50.964	38.210	55.299	70.750	62.115	73.374	44.924
Fransa	28.968	23.806	32.272	36.735	38.687	36.334	19.332
Almanya	21.959	26.129	30.677	27.813	36.681	31.141	14.384
Ege Serbest Bölgesi	9.549	14.415	21.112	15.891	27.780	24.721	15.143
Avustralya	18.991	12.519	15.113	17.855	19.580	20.795	9.833
Birleşik Krallık	25.154	15.473	18.456	23.188	18.021	19.550	9.179
Brezilya	10.893	14.821	13.570	19.635	18.190	15.573	5.821
Rusya Federasyonu	12.029	8.970	11.086	17.036	21.774	14.027	6.393
Hollanda	10.379	10.102	14.259	15.365	16.310	13.771	7.566
Cezayir	7.729	6.040	4.903	5.060	9.348	13.323	2.424
Kanada	5.903	6.432	7.458	14.332	11.096	11.836	4.830
Çin	728	4.784	9.743	12.701	7.940	10.210	4.019
Polonya	7.603	6.886	8.393	9.032	8.561	9.182	1.990
İspanya	10.421	4.754	7.307	8.710	10.773	8.677	4.029
Kazakistan	1.661	84	2.516	4.794	5.083	8.246	2.904
İtalya	5.672	5.507	8.611	8.122	7.660	7.286	3.444
BAE	4.714	2.601	4.156	6.227	5.226	6.429	1.725
İsviçre	3.988	2.637	3.211	4.321	5.827	5.800	4.090
Hindistan	2.658	3.068	3.596	5.339	3.565	5.478	914
Mısır	8.270	4.892	9.902	7.916	2.254	4.805	486
Fas	133	2.221	1.823	3.007	2.614	4.165	872
Yunanistan	2.226	2.102	3.643	4.245	4.101	3.608	2.135
Ukrayna	1.794	3.074	3.502	2.399	2.901	3.582	1.742
Yeni Zelanda	2.961	2.544	2.754	3.471	3.784	2.934	1.819
Azerbaycan	2.369	1.924	3.440	2.297	1.768	2.861	923
Japonya	1.166	1.645	2.263	3.009	2.252	2.807	1.914
Irak	1.311	2.564	1.499	2.414	1.964	2.413	1.141
Suudi Arabistan	2.955	1.672	18	1.520	3.720	2.369	1.434
Belçika	1.250	1.290	1.621	1.637	1.753	1.959	1.159
Diğer	38.291	33.866	44.998	46.883	40.851	41.098	17.531
Toplam	302.689	265.034	347.202	401.706	402.178	408.352	194.100

Kaynak: TÜİK, 2025b *2025 yılı verileri geçici olup ilk 8 aylık veridir. Özel Ticaret Sisteminden 081310 GTİP kodu kullanılarak hesaplanmıştır.

KAYNAKLAR

Anonim, 2018a. <http://kopteyap.kop.gov.tr/upload/dokuma/259.pdf>.

Anonim, 2018c. <http://www.onemforum.org/meyve-ve-sebze/299800-kayisi-uretimi-nasil-yapilir.html>

DİE, 2003. Tarımsal Ürünlerde Teknik Dönüşüm Katsayıları ve Ürün Denge Tabloları 1989, 1995. T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, Yayın No: 2733, Ocak 2003, Ankara.

FAO, 2025. <http://faostat.fao.org/site/339/default.aspx>. (Erişim tarihi: 17.10.2025)

Gezer, İ., Pektekin, T., Aygül., H., Polat, İ., 2009. Bilgi Yolu Eğitim Kültür ve Sosyal Araştırmalar Merkezi, Araştırma Raporları 1, Malatya Kayısı Raporu.

INC, 2024. <https://www.nutfruit.org/>

ITC, 2025. International Trade Center, TradeMap Veri tabanı, <https://www.intracen.org/> (Erişim tarihi: 17.10.2025)

GTHB, 2014. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü Ulusal Kayısı Çalıştayı, 18-19 Kasım 2014. Malatya.

TOB, 2024. Tarım ve Orman Bakanlığı. Malatya İl Tarım Orman Müdürlüğü verileri.

TÜİK, 2025a. Bitkisel Üretim İstatistikleri. <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=tarim-111&dil=1> (Erişim Tarihi: 20.10.2025).

TÜİK, 2025b. Dış Ticaret İstatistikleri. Özel Ticaret Sistemi. <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=dis-ticaret-104&dil=1> (Erişim Tarihi: 20.10.2025).

TÜİK, 2025c. Fiyat istatistikleri. <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=enflasyon-ve-fiyat-106&dil=1> Erişim Tarihi 4.11.2025).